Adliye harç tarifesi 1 Ağustosta tatbik olunacak..

VAKIT

Gezinti kuponu: 45
"VAKIT,,ın tertip ettiği büyük gezintiye iştirak etmek için bunu kesip saklayınız.

17 inci Yıl · Sayı: 5947 Yazı İşleri Telefonu: 24379 PAZAR, 29 TEMMUZ (7 inci ay) 1934 İdare Telefonu: 24370 Sayısı 5 Kuruş

3 devlet Avusturyayı görüşüyor

Başvekil muavinini de öldürmek istiyorlar

Papen'in yeni vazifesi bir yüksek komiserliktir; Avusturya, Alman hükûmeti şubesine çevriliyor

İtalyan siyasetinin mağlûbiyetleri

Bu son aylar içinde faşist İtalyanın haricî siyaseti şayanı dikkat bir mağlûbiyet geçirdi. Bunlardan biri Yemende İmam Yahya ile Asir Emiri İbnissuut arasında çıkan bulan harbin neticesidir. İmam Yahyanın mağlûbiyeti her hafta Yemende İtalya tarafından takip edilen himaye siyasetinin mağlûbiyeti suretinde telâkki edilmiştir.

İkinci mağlûbiyet, birkaç hafta evvel Draç nümayişi ile meydana çıktı. Çünkü yirmi küsur İtalyan harp gemisi Draç'a gelerek Arnavutluğu tehdit etmiş, fakat bu tazyik karşısında bir şey yapamıyarak çekilip gitmeğe mecbur olmuştur.

Nihayet üçüncü mağlûbiyet Avusturyada son Viyana suikastini tecelli ediyor. Filhakika maktul başvekil Dalfus bütün siyasetini Mussolini tarafından verilen direktiflere istinat ettiriyordu. Dalfus şahsı itibariyle adeta Viyana hükûmetinin başında İtalyanın bir nevi mümessili vaziyetinde idi. Müteaenaleyh Dolfusun katli doğrudan doğruya olmasa bile dolayısile orta Avrupada İtalyan siyasetinin bir nevi mağlûbiyeti şeklini almıştır.

Herkes biliyor ki daha birkaç sene evvele gelinciye kadar Arnavutluk İtalyanın en yakın bir müttefiki olarak tanınıyordu. İtalya hükûmeti bu ittifakı temin etmek için (Tiran) hükûmetine birçok istikraz ve tahvilât ikraz etmişti. Arnavutluk ordusunu İtalyan muallimleri vasıtasiyle kendi kontrolü altına almıştı. Arnavutluk üzerinde İtalyan himayesi tesis etmişti. Halbuki Draç hadisesinden sonra İtalya ile Arnavutluk arasında bu tarzı münasebet kalkmış, Arnavutluk hükûmeti gerek tedarüme, gerek ordu teşkilâtında İtalyan muallimlerinin vazi-

Mehmet ASIM

(Devamı 4 üncü sayıfanın 5 inci sütununda)

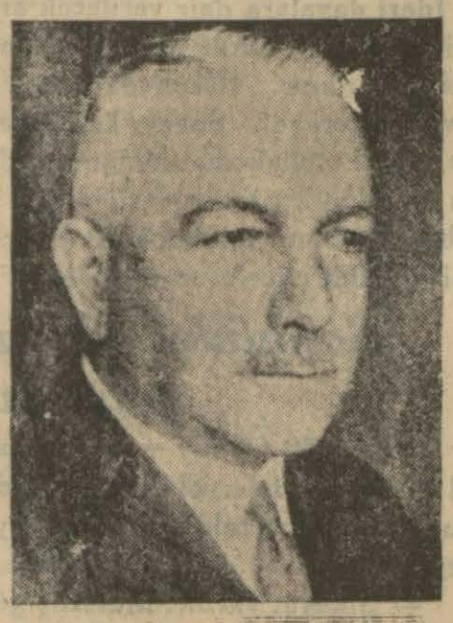

M. Hitlerin atlattığı söylenilen Von Papen

Avusturya, Papen'in sefirliğini kabul etti

Paris, 28 (A.A.) — Avusturyanın vaziyeti Fransa, İtalya ve İngiltere arasında noktai nazarlar teatisine sebep olmakla beraber, şimdiki halde herhangi bir diplomatik harekete vesile olmıyacak gibi görünmektedir.

Fransa 17/2/934 beyanatını imzalamış olan diğer iki devletle sıkı bir münasebet muhafaza mektedir. Ve şayet bir teşebbüs yapılmak icap ederse, bu, üç devcaktır.
caktşır.

Papeni Viyanaya niçin yolladığı bilinmiyen Hitler

Avusturyada dahilî harpler bitmiyor

Avusturya meselesi, beynelmilel mahiyettedir. Ve Fransa için yalnız başına hareket etmek mevzuu bahsolamaz.

İtalya ile İngilterenin de bu görüşe iştirak ettikleri zanned'liyor.

Başvekil muavinine de suikast hazırlanıyor

Viyana, 28 (A.A.) — Cuma günü, sakin geçmiştir. Bununla beraber, Almanyadan gelen mektuplarda başvekil prens Starher-

(Devamı 10 uncu sayfanın 1 inci sütununda)

Pamuk ziraati ıslâh ediliyor

Bazı mıntakalarda üretme çiftlikleri açıldı

Ankara 28 (A.A.) — Millî pamuk sanayiimizin muhtaç olacağı yüksek vasıflı pamukların memleket dahilinde yetiştirilmesi maksadiyle Ziraat Vekâletince, Adanada pamuk tohumlarını üretip çiftçiye dağıtmak için bir üretme filtliği açılmıştır. Ayni zamanda Ege mıntakası ihtiyacını karşılamak üzere de Nazillide diğer bir üretme çiftliği tesis edilmiştir.

Bundan başka Vekâlet, Sakarya vadisinde pamukların ıslahına teşebbüs etmiş ve geçen sene mahalli çiftçilere dağıtılan saf pamuk tohumundan başka bu sene de bu havalide bir saf tohum ayırma müessesesi kurmaya karar vermiştir.

Ayrıca Malatya, Elâziz havalisinde de pamuk ziraatinin ihya ve ıslahı için Vekâlet mütehassıslarına tetkikat yaptırmı şve o havalide de bu seneden itibaren pamuk tecrübelerine başlanmıştır.

Bir cevap

Yazan: *Mehmet Asım*

4 üncü sayıfanın 1 inci sütununda

Askerî Sayıfamız

Şimdiye kadar cumartesi günleri çıkardığımız askerî sayıfamızı bundan sonra perşembe günleri takdim edeceğiz.

Fransaya giden talebeler

Paris sefirimiz Suat Bey bir resmi kabul tertip etti

Paris, 28 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

150 kişilik talebe ve izci kafilesinin ziyareti münasebetiyle Türkiye sefiri Suat Bey bir resmi kabul tertip etmiştir. Resmi kabulde mebusan meclisi hariciye encümeni reisi M. Bastin ile maarif ve hariciye nezaretine ve edebiyat âlemine mensup birçok zevat hazır bulunmuşlardır. Suat Bey bir Türkçe ve biri Fransızca söylediği iki nutukta Türk — Fransız dostluğunu methüsena etmiş ve gençliği iki memleket arasındaki münasebatı sıkılaştırmak için çalışmağa davet eylemiştir. İzciler istiklâl marşını ve marseyezi söylemişlerdir. Kafile meçhul askerin kabrine bir çelnk koymuş ve akşam şereflerine tertip olunan galâ müsameresinde bulunmuştur. Bu münasebetle hararetli dostluk tezahürleri olmuştur. Talebe ve izciler lisede kalmaktadırlar.

"Milliyet,, aleyhine açılan dava

"Muhiddin B. manen mes'ul vaziyettedir!,,

Etem Izzet Beyin bu sözlerine karşı Muhiddin Beyin vekili "Kimden ilham aldığı pek âlâ bilmesi lâzım gelir!,, dedi

"Milliyet, ,gazetesi aleyhine belediye tarafından açılan manevî şahsiyeti tahkir, vali ve belediye reisi Muhittin Bey tarafından şahsan açılan hakaret davasına ait muhakemeye, İstanbul üçüncü ceza mahkemesinde dün saat on dörtte devam olunmuştur.

Dünkü muhakemede, Muhittin Beyin vekili eski adliye müsteşarı Kenan Ömer Bey, müekkilinin davasını teşri yollu yazdığı lâyihayı mahkemeye vermiştir. Kenan Ömer Bey, mahkeme reisinin bir sualine karşı, bu mufassal lâyihanın muhakeme sırasında okunması uzun süreceğini, esasen evelki celselerde söylediklerinin yazı ile tekrarı mahiyetinde bulunduğunu, dava edilen tarafın da müddeiumumiliğin, mahkemenin sonradan tetkik edebileceğini söylemiş, fakat dava edilen taraf, buna razı olmamış, lâyihanın mah

(Devamı 10 ncu sayıfanın 4 üncü sütununda)

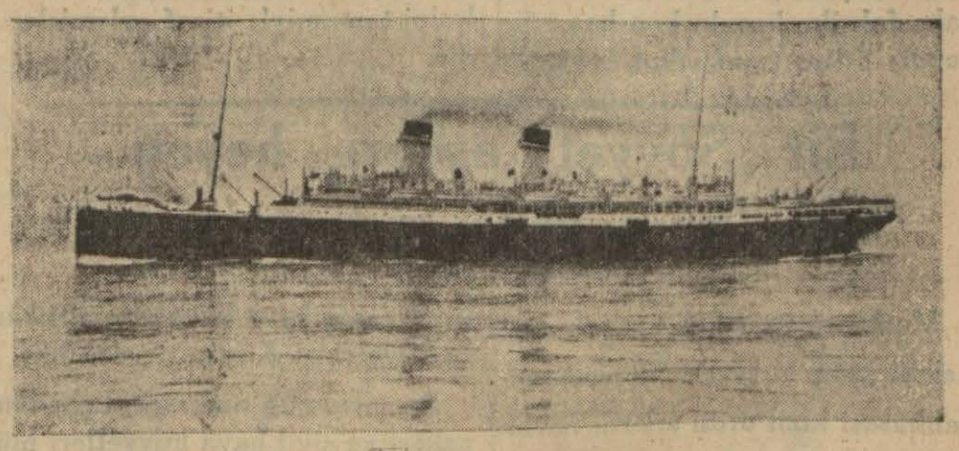

Yarın şehrimize altı yüze yakın Amerikalı seyyah gelecektir. Aralarında yüksek muhite mensup aileler bulunmaktadır. Yukarıki resim bu seyyahaları getirecek vapuru gösteriyor.

Bu mevzu üzerinde tafsilâtı 3 cü sayıfamızda bulabilirsiniz

Hariciye Vekilimiz Tevfik Rüştü Beyle Japonyanın Türkiye büyük elçisi arasında, tediye müvazenesi esasına müstenit Türk - Japon ticarî protokollarının imza edildiğini haber vermiştik. Ankara foto muhabirimizin yolladığı bu resim, protokolon imza edildiği güne ait bir intibaı tesbit ediyor...

Şimalî Afrikada Türkler

Erzincan mebusu Aziz Samih Beyin bu çok mühim tetkik eserini gelecek Pazardan itibaren

Bir hafta hergün birer büyük forma halinde ve ilâve olarak vermiye başlıyoruz

Yüzme Müsabakamız

(VAKIT) ın yıllık büyük Yüzme müsabakası bu yıl 10 Ağustos Cuma günü yapılıyor

İştirak edeceklerin adlarını yazdırmakta acele etmeleri lâzımdır. Tafsilât 9uncu sayıfamızda

TELGRAFLAR

Şark misakı ve Baltık hükûmetleri

Lehistan hariciye nazırı memleketine dönüyor

Lehistan, Estonya ve Letonya, beynelmilel misak projeleri hakkında vazıh malûmat bekliyorlar

Varşova, 28 (A.A.) — Rigadan bildirildiğine göre, İskra ajansı Polonya hariciye nazırı M. Beck ile Letonya hariciye kâtibi umumisi M. Muntersin iki hükûmetin mütekabil münasbetleri ve günün beynelmilel siyasî münasebetleri hakkındaki noktai nazarlarının tetabukuna dair tahminleri teyit etmektedir. Bundan çıkan netice şudur:

Polonya, Estonya ve Letonya, bugüne kadar elde mevcut malûmatın katî bir vaziyet almasına müsait olmadığı hususunda mutabık olarak, beynelmilel misaklar projeleri hakkında daha katî ve vazih malûmata intizar etmektedirler.

M. Beck bugün Varşoyaya dönecektir.

Varşova, 28 (A.A.) — Lehistan hariciye nazırı M. Beck, Rigada matbuat mümessillerini kabul ederek demiştir ki:

"— Lehistan ile Letonya, Sovyet Rusya ile aktettikleri muahedeler silsilesi sayesinde şarkî Avrupada ihdas olunan havayı, gurur ve memnuniyetle müşahede edebilirler. Bu itilâflar eyi çalışmanın delilidir. Varşova ile Riga arasında daima tam bir anlaşma hüküm sürmüştür. İyi komşuluk münasebatı müslihane mesainin en iyi temelini teşkil eder. Letonyanın siyasetini idare edenlerle birlikte iki memleketi alâkadar eden meseleleri ve günün diğer işlerini ve keza son zamanlarda beynelmilel müzakerelere mevzu teşkil etmiş olan yeni fikirleri müzakere ettik. Katî bir karar verebilmek için henüz elde kâfi derecede esaslar mevcut değildir.,,

Hücum kıt'aları reisleri nasıl seçilecek ?

Berlin, 28 (A.A.) — Millî sosyalist hücum kıtaları erkânı harbiye reisi M. Litze, bir mülâkat esnasında demiştir ki:

"— Hücum kıtalarında yapılacak tensikatın gayesi bu kıtaları şüpheli unsurlardan temizlemek ve eski zihniyeti iade etmetir. Yeni rüesa ve erkânı harbiye azası da malûmatlı unsurlara inhisar ettirilecektir. Taki Hitler millî sosyalist zihniyetinin zımanı telâkki edilebilecek unsurları elde bulundurabilsin. Hücum kıtaları ile diğer millî sosyalist teşkilâtları arasındaki münasebetler samimî arkadaşlık hisleriyle meşbu dur.,,

Ural makine fabrikasını yakanlar

Moskova, 28 (A.A.) — Severdlovsk'den bildirildiğine göre, Ural makinefabrikasının demir imalâthanesini yakanların muhakemesi başlamıştır. İthamnameye re, bu yangını birçok mukabil ihtilâlci çıkarmıştır. Bu teşkilât daha fabrika kurulurken baş mühendis Filler tarafından vucud getirilmiş ve Fillerin ölümünden sonra teşkilât yerine gelen Balandin idare etmiştir. Hasar 11 milyon rubleden fazladır. Suikastçılar bu yangını çıkarmak için bir ecnebi mütehassıstan 20 bin ruble almışlardır. Maznunlar cürümlerini tamamiyle itiraf eylemişlerdir.

Bir Sovyet askerî heyeti Varşovaya gidiyor

Moskova, 28 (A.A.) — Sovyet askerî hava kuvvetleri heyeti murahhasası kızıl ordu erkânı harbiye reisi muavini Mejeninofun riyaseti altında bu sabah üç tayyare ile Varşovaya hareket etmiştir. Heyete hava kuvvetleri erkânı harbiye reisi Kripin de dahildir.

Bu seyahatin maksadı, Lehistan askerî ve sivil hava kuvvetleri mümessillerinin Sovyet Rusyaya yapmış oldukları ziyareti iade etmektir.

Kayseri fabrikasının malzemesi geliyor

Moskova, 28 (A.A.) — Ağustosun birinci günü Zürianın vapuru, Kayseride yapılacak mensucat fabrikalarının inşası için lâzım gelen eşyayı Türkiyeye nakletmek üzere tahmile başlıyacaktır. Zürianin, 1400 den fazla boru ve diğer malzeme ve Turkstroi sipariş edilmiş olan makinelerin bir kısmını yükliyecektir.

Barto, Fransanın Roma sefirile görüştü

Paris, 28 (A.A.) — M. Bartu, tatil zamanını Pariste geçirmekte olan Fransanın Roma sefiri M. de Chambrun'ü kabul etmiştir.

İspartada şiddetli yağmurlar

Bir mahalle seller altında kaldı

İsparta 28 (A.A.) — Bir haftadır devam eden bunaltıcı sıcaklardan sonra bugün bir saat kadar süren oldukça şiddetli yağmur yağmıştır.

Her ne kadar yağmur yazlık mahsulâtın ve sebzelerin bereketlenmesine mühim yardım etmişse de Beldibi ve Kökçay derelerinden gelen çok kuvvetli ve senelerden beri görülmemiş korkunç sel tam şehrin ortasından geçen büyük çaya hücum etmiştir. Çayın genişliği 15 - 20 metre kadar varsa da sel iki derenin birleşmesiyle çok kuvvetli ve büyük kaya ve taş parçalarını sürükliyerek bir su akıntısı teşkil ettiğinden halkı büyük telâş ve heyecana düşürmüştür.

Bu kuvvetli kaya parçaları, birinci köprü olan Çoban köprüsünü yıkarak götürmüş, ikinci köprüden geçtikten sonra üçüncü köprünün gözlerine tıkanmış ve suyu taşırmıştır. Kuyu mahallesi civarı sular altında kalmıştır.

Selden beş, altı ev müteessir olmuş ve evlerin alt kısımları taş ve toprakla dolmuştur. Nüfusça zayiat yoktur. Çamurdan ve sudan mahalle semtine gidilememektedir. Selin bahçe ve bağlarda yaptığı hasar büyüktür. Sel hâlâ büyük kuvvetiyle akmaktadır.

Yağmur devam etmediği takdirde büyük bir tehlike melhuz değildir. Binlerce halk çay kenarından selin akıntısına bakmaktadır.

Almanya

Iflâsa gidiyor !

Londra, (The Peble) — Almanyada sermaye, fevkalâde bir hızla memleket haricine akmaktadır. Büyük sanayiciler ve maliyeciler, memleket içinde bir yıkılış olmasından endişe edrek kurtarabildiklerini Almanya haricine çıkarmaktadırlar.

Her gün Almanyadan yüz binlerce altın kıymteinde altın, mücevherat, elmas çıkmaktadır. Bunların mühim bir kısmı Holandaya, bir kısmı Londraya gidiyor. Bir çok fabrikatörler fabrikalarını başka memleketlere götürmek için çalışmaktdırlar. Bir çok tacirler Paris ile Londraya geçmişlerdir.

Bunların çoğu yabancı memleketlerde kendilerine hesap açmakta ve hariçteki müşterilerinin hesaplarını Londra veya Parise göndermelerini temin etmektedirler.

Hitlerin iktidar mevkiine gelişindenberi her hafta Almanyadan yığın yığın altın çıkıyor. Bugün Hitlere karşı hissolunan itimatsızlık azamî dereceye varmıştır.

Hali hazırda tedavül eden Alman sermayesinin ancak yüzde ikisinin altın karşılığı vardır. Alman maliyecileri hemen her gün Rayişbank müdürü umumisi doktor Şahtın, Almanyanın altın esasını bıraktığını ilân etmesini beklemektedirler.

Böyle bir şey vuku bulduğu takdirde milyonlarca mark bir para etmez bir hale gelecektir.

Romanya ithalâtı tahdit ediyor

"The Times Weekly,, den: Bükreş muhabirimizden aldığımız habere göre, ticaret ve sanayi nezareti ile Romanya millî bankası memleketin ithalâtını daha sıkı tahdidata tabi tutmak kararını vermişlerdir.

Önümüzdeki altı ay ithalâtı geçen seneye nisbetle yüzde yirmi azalılacaktır. Yalnız Almanya, Çekoslovakya ve Polonya ile mübadele suretiyle ithalât yapabileceklerdir. İngilterenin ithalâtı yüzde 40 indirilecektir.

HUSUSÎ HABERLE[R]

Adliye harç tarifesi kanunu Ağustos birinde tatbik edilecek

Ankara, 28 (Hususî) — Adlî ıslahatın teminiyle alâkadar il... tişler devam etmektedir. Bütün adliye müfettişleri bu maksatla s... etmektedirler.

Adliye baro tarifesi kanununun şûrayı devlette tatbik suretini terir izahname tanzim edilmiştir. Buna göre, ikame olunacak davada, dava edilen şeyin mikarı veya kıymetine ve yahut d... mahiyetine göre, davacıdan peşin olarak ilâm harcının dört... alınır. Miktar veya kıymeti 2500 kuruşu geçen davalarda al... harç miktar veya kıymetinin binde yirmisi nisbetindedir. Kıym... yini mümkün olmıyan davalarda 100 kuruş peşin harç alını... harcı dört liradır.

İdarî davalara dair verilecek arzuhal lâyihalarında, ilişikleri... birinden yirmi kuruş harç, evrakın tebliğinde her nüsha için on... tebliğiye alınır. Resmî dairelere yazılacak her tezkereden elli... davadan feragat, davayı kabul veya sulh vukuunda ilâm harcı... rısı; iadei muhakeme talebinin reddi halinde 400 kuruş alınır... nın kabulünden sonra verilecek ...rarlar beş yüz kuruş harca ta... Şahsî davanın geri alınması halinde seksen kuruş alınır. Harç... fesi kanunu ağustosun birinden itibaren meridir.

Salihlideki hayır cemiyetlerinde yolsuzluk yok ..

Ankara, 28 (A.A.) — Salihli tayyare, Hilâliahmer ve Hima... fal cemiyetlerinde yolsuzluklar olduğu yolundaki şikâyetlerin olup olmadığını tahkik ettik. Tayyare cemiyeti reis muavini Bey:

"— Şikâyet vardır. Müfettiş gönderdik; tetkikatını bitirme... redir. Şikâyetlerin asılsız olduğu anlaşılmıştır. ,,

Dedi. Hilâliahmer cemiyeti umumî kâtibi, Salihli şubesi m... lâtının tetkik neticesinde düzgün olduğu anlaşıldığını, Himaye... reisi Fuat Bey de şube faaliyetinir sitayişe şayan bulunduğunu s... diler.

Hayır cemiyetleri hakkında yapılan dedikodular burada te... karşılanmıştır.

Türk—Sovyet ticaret itilâfı uzatıld[ı]

Ankara, 28 (Hususî) — Bir temmuzda müddeti biten Türk... yet ticaret itilâfları bir eylûle kadar uzatılmıştır. Sovyet men[şeli]... lar hakkında eskisi gibi muamele yapılacaktır. İstanbulda bu... gümrük tarife nümuneleri getirtilmiş tasnif edilmiş bir halde v... binası methalindeki camekânlarda teşhir edilmiştir.

Tayyare cemiyeti umumî kongresi

Ankara, 28 (Hususî) — Tayyare cemiyeti umumî kongresi ay nihayetinde toplanacaktır. Kongreye davet edilen müfettişler gelmeğe başlamıştır. Kongrenin hararetli olacağı tahmin edilmektedir. Öğrendiğimize göre tayyare müfettişleri kaldırılacaktır.

Petrol mütehassısı tetkiklerini bitirdi

Ankara, 28 (Hususî) — Amerikalı petrol mütehassısı Muses, Siirt, Mürefte, Midyatta uzun zamandanberi yapmakta olduğu tetkikatını bitirmiş ve raporunu İktısat vekâletine vermiştir.

Bursalı sporcular Uludağı aştılar

İnegöl, 28 (Hususî) — Bursa dağcılık klübünden sekiz kişi Uludağdan aşarak buraya gelmişlerdir. Belediye, sporcular şerefine bir ziyafet vermiştir.

Himayeietfal Cem[iyeti] apartman yapac[ak]

Ankara, 28 (Hususî) — ...yeietfal cemiyeti, sabit va[ridat] ...mini maksadiyle bu sene ... iki büyük apartıman yapm[ağı ka]rarlaştırmıştır.

Liselerde yapılacak is[lahat]

Ankara, (Hususî) — ... Vekâleti talim ve terbiye ... ders programları, imtihan ... leri ve lise sınıflarının art... etrafındaki tetkiklerine de[vam et]mektedir. Bunlar tesbit ed[ildik]ten sonra maarif şûrasının ... tarihi kararlaştırılacaktır.

Adliye terfi encüm[eni] seçildi

Ankara, 28 (Hususî) — ... hakimler kanununa tevfik[an ...] lanması lâzımgelen adliye ... encümeni azası intihap edil[miş]tir. Ancak terfi edecek h[âkimle]rin listesi Vekâletçe henüz ... edilmediğinden encümen iş[e baş]lamamıştır.

Avrupa milletleri h[arp] yapamazlar; çünkü

Vaşington 28 (A.A.) — M. ... man Davis, beyanatında, A[vrupa] milletlerinden ekserisinin h[arp ya]pabilecek vesaite malik ol... dan komşusunu öldürecek ... kendi milletinden bir takım ... ları tecziye ettiklerini söyl[emiştir].

...ARETLER

...ylü için ...uz tarife

...en sene orta Anadoluda dola - ...köylülerle şimendifere, nakliye ...dair bir hayli konuştum. Köy- ...şimendiferi anlayışı kasabalının ...ından daha bambaşka bir şey.. ...denebilir ki, onların şimendiferi ...gözleri bizimkine pek benzemi- ...onlar şimendifere bizim verdiği- ...anadan başka manalar veriyor -

...kirdeki adama göre şimendifer ...at vasıtasıdır. Rahat yolculuk ...ay mesafe aşmanın ta kendisi -

...ylüye göre şimendifer mutlaka ...değildir. Mutlaka rahatlık ta de- ...O bambaşka bir şeydir.

...mendiferi çocukları gibi seven, ...nın önünden geçen rayları her ...a hayretle sözen bir ihtiyar köy- ...rım. Bu yaşlı adam bana şunla- ...attı:

— İyi şey efendi.. İyi.. Şimen- ...gelmeden şurada, şu gördüğün ...rda bir şeyler yoktu. Bu tarla- ...senede genişledi. Daha evvel an- ...rımızı doyuracak kadar buğ - ...kerdik. Bazan da kıtlık olurdu. ...bol bol tohum ekiyoruz. Artık ...falan da olmıyor.

...bunları anlattı. Ben ona şunları ...:

— Tren eşyalarınızı ucuz taşımı- ...? Bundan hoşnut değil misi -

...zlerinin içi parıldadı, ışıklı bir ...seme ihtiyar, buruşuk yüzünün ...ri üstünde dolaştı:

— Ucuzluktan hoşnutluğa hoş- ...Eskiden bir şinik buğdayı ka- ...beş kuruşa hayvan sırtında gö- ...rduk. Şimdi tren yüz paraya gö- ...r. Amma malın kıymeti yok ki..

...iyarla konuşmağa devam ettim:

— Trenin kolaylığı, rahatlığı yok ...unlar hoşunuza gitmiyor mu, e- ...rtında gittiğiniz yerlere araba i- ...rahat, rahat yorulmadan gitmek ...şey değil mi?

...yarın yüzündeki saflık silindi. ...gülümsedi. Fakat bu gülüş öyle ...idi, karşısındakini öyle hiçe sa- ...u ki, ona sormağa mecbur ol -

— Neye cevap vermiyor da gülü- ...?

Gülmiyeyim de ne edeyim?.. ...neler söyliyorsun? Rahatlık, yo- ...falan...

...a tekrar anlattım:

— Canım insan saatlerce yürürse ...r. Bir yerde otururşa, meselâ al- ...araba tıkır, tıkır giderse, gel ...gel rahat eder.

...ratma baktı:

— Yok, dedi, bu olmadı.

...kirlerini perçinlemek için kır bı- ...üst dudağını yukarı kaldırdı, cık ...Biraz sustu, sonra devam etti:

— Gönüller rahat olsun!

...yni köylüyü bir gün istasyonda ...dım. Eşyalarını trene yükletti. Be- ...beraber şimendifere bineceğini ...yordum. Kampana çaldığı zaman

— Allahaısmarladık, dedi. Ben ...ın ardından yayan gideceğim.

— Neden?

— Neden olacak, şimdi tren bizi ...gözünü açıncaya kadar kasabaya ...ecek. Sonra ben kasabada ne ya- ...Mal hemen satılmaz ki. Günler- ce handa kalmalı. O zaman bizim mallar pek pahalıya gelir.

* * *

Köylü için ucuz tarife, nüfusun yüzde seksenini köylülerin teşkil ettiği bir memleket için bir zarurettir. Bu tarifenin manası köy mahsullerini şehir ve yahut dış pazarlara ucuzca naklettirmektir. İnkılâpçı hedeflerinin biri de memleketin kalkınması olan Türkiye Cümhuriyetinin nakliye işlerini halkın menfaatleri hesabına istismar etmesi rejimin tabii vasıflarından biri olmak iktiza eder.

Sadri Etem

ŞEHİRDE

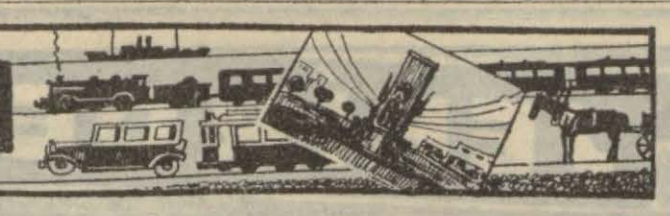

Kamyon kazasında suçlu, değişti!

Pol serbest bırakıldı, Bilâl tevkif edildi

Birkaç gün evel Divan yolunda feci bir kaza olmuş, Yaşar isminde bir çocuk bir kamyon tarafından ezilerek, ölmüştü. Suçlu olarak Alman şoför Pol yakalanmış Sultanahmet ikinci sulh ceza mahkemesince sorguya çekilerek tevkif edilmişti.

Pol, kendisinin bu kazayı yapmadığını, aynı yirmisinden beri kamyonun ait olduğu kireç şirketinde çalışmadığını iddia ediyordu. Fakat şoför muavini Bilâl bazı şahitler, onun yaptığını söylemişler, bu yolda yüzleştirme zaptı tutulmuştu.

Müddeiumumilikçe tahkikatın derinleştirilmesi suretiyle, kamyonu şoför Bilâlin kullandığı neticesine varılmıştır. Bu itibarla, Bilâl dün mahkemece tevkif edilmiş Pol da serbest bırakılmıştır.

Üniversite kadrosunda değişiklik olmıyacak

Akşam gazetelerinden biri dün üniversite kodrosunda bir aya kadar esaslı değişiklikler yapılacağını yazıyordu. 1934 kadrosu yirmi gün evvel üniversiteye tebliğ edilmiş olduğundan yeniden bir kadro değişikliği mevzuu bahs değildir. Bu haber dün üniversite mahafilince tekzip edilmiştir.

Çökmek tehlikesi gösteren bir ev

Bele... ...in arkasında ve cadeye bakan büyük ve ahşap evin evvelki günkü rüzgârda kiremitleri ve bazı tahtaları uçmuştur. Esasen harap bir halde olan bu evin çökmek tehlikesi gösterdiği anlaşılmış ve içindekiler çıkarılmıştır.

Belediye bu evin esaslı bir surette tamir edilmesini, olmazsa yıkılmasını sahibine bildirmiştir.

Seyyahlar

Yarın büyük bir Amerikan kafilesi geliyor

Bu senenin en büyük Amerikan seyyah kafilesi yarın akşam "Roma,, vapuru ile şehrimize geleceklerdir.

Gelecek seyyah sayısı 600 dür. Kısmen kumpanyalar delâletiyle, kısmen serbest gezeceklerdir. Aralarında yüksek muhite mensup Amerikan aileleri vardır.

Vapur, "İtalyan Layn,, isimli kumpanyanın 32,583 ton büyüklüğünde ikinci derecede transatlantik gemisidir. Ayni kumpanyanın en büyük vapuru, 51.000 tonilâto büyüklüğünde "Reks,, vapurudur. Henüz İstanbula sefer yapmamıştır.

Vapur Nev Yorktan kalkmıştır. Şehrimizde bir buçuk gün kalacaktır.

Diğer taraftan öğrendiğimize göre, bu seneki seyyahlar, sayı itibariyle geçen senekinden fazla olmakla beraber, geçen senekilere nisbetle çok ta mal almaktadırlar.

"Berlin,, vapuru ile geçenlerde geldiğini yazdığımız 560 seyyahtan biri, 20.000 liralık halı satın almıştır.

Bu sene gelen seyyahların mühim bir kısmı da komşu memleketlerdendir.

Topkapı tramvayları sabahları sık işliyecek

Sabahları yediden dokuz buçuğa kadar Sirkeciden Topkapıya seyrek tramvay işlediği ve bu yüzden Haseki, Cerrahpaşa, Yenibahçe hastahanelerine giden talebe doktorların işlerine yetişemedikleri sıhhat müdürlüğünce belediyeye bildirilmiş, belediye şirketler komiserliği de bu hususta tramvay şirketiyle görüşmüştür Neticede sabahları yediden itibaren her yedi dakikada bir Topkapı hattına tramvay kalkması temin edilmiştir.

Adalarda kunduracı dükkânları Cuma günleri açılmıyor

Dükkân sahibi kunduracılar belediye ve vilâyete müracaat ederek Adalarda kunduracı dükkânlarının cuma günleri açılmasına müsaade edildiğinden şikâyet etmişlerdir.

Yaptığımız tahkiata göre Adalarda böyle bir müsaade verilmemiştir.

Süt, yoğurt davasında karar

Suçlu genç, 14 ay hapse mahkûm oldu

İstanbul üçüncü ceza mahkemesi, bir müddet evvel bir emniyeti suiistimal muhakemesine başlamıştı. Ali Fuat Efendi isminde bir genç'in merkuf olarak muhakeme edildiği bu davadan evvelce bahsetmiştik. Muhakeme, dün bitmiştir.

Müddeiumumî Nurettin Bey, suçlunun Sarıyerde oturan İsmail Efendiden Yüksek kaldırımda bir dükkâna götürmek üzere on iki kâse yoğurtla iki güğüm süt aldığını, yoğurtları satıp parasını cebine indirdiğini, süt güğümlerini de bir cami avlusuna bıraktığını, kendi ikrariyle ve şahitlerin ifadeleriyle sabit görmüş, ceza kanununun 510 uncu maddesine göre ceza istemiş, yoğurtla sütün kıymeti hafif olması itibariyle de ceza tayininde bu cihetin gözetilmesi lüzumuna işaret etmiştir.

Ali Hikmet, Nusret ve Tahir Beyler, müddeiumuminin mutalâasına uygun olarak, bir sene iki ay hapis cezası vermişlerdir.

İki defa bozulan beraat kararı

Eminönü maliye şubesi veznedarı Kemal ve tahsildarı Hakkı Beyler, bir müddet evvel İstanbul üçüncü ceza mahkemesinde rüşvet maddesinden muhakeme edilmişler, suç sabit olmamış, beraat etmişlerdi. Bu kararı temyiz mahkemesi bozmuş, fakat üçüncü ceza mahkemesi, verdiği beraat kararında ısrar etmişti.

Bu sefer, kararı temyiz umumî heyeti bozduğundan, İstanbul üçüncü ceza mahkemesi dün bozma ya uymuş ve tahkikatı yapan müfettiş muavini Tevfik Beyle Halil ve Nazım Beylerin şahit olarak çağrılmalarını, mahkemede yüzleştirilmelerini kararlaştırmış, muhakemeyi on üç ağustos sabahına bırakmıştır.

Hâmit Bey Ordu Valisi oluyor

Perşembe akşamı Yalovaya gitmiş olan vali ve belediye reisi Muhittin Bey ile belediye reis muavini Hâmit Bey şehrimize dönmüşlerdir.

Hâmit Beyin Ordu valiliğine tayin edileceği ve Hâmit Beyin yerine de Sinop valisi Abdülmak Hakkı Beyin getirileceği kuvvetle söylenmektedir.

SOHBETLER

Haricî haberler

Cuma günkü "Haber" arkadaşımızda (Vâ - Nû) halkımızın, haricî hadiselerle meşgul olmadığından, haricteki hadiselere, lâzım gelen ehemmiyeti vermediğinden sızlanıyordu.

Zaman zaman, bu işten hepimiz sızlanmışızdır. Fakat çekingisiz söyliyelim ki, Anadolu Ajansının, bu işte de kabahati vardır. Bir kerre, haberleri okuyup mana çıkarmak hayli güçtür. Bu yetişmiyormuş gibi, bir de abur cubur havadisler vermekte, lüzumsuz yere mürekkep sarfetmekte, bülten doldurmak için satır karalamakta inat edip durur.

Meselâ dün, (A. A.) Ajansının verdiği haricî haberlere göz gezdirdim. Avusturya hâdisatını bir tarafa bırakırsak, geri kalan kısmı lâf ve küzaftır. Meselâ:

Fransa Başvekili M. Dumerg dün saat 21 de, Tournefeuille'ye sayfiyeye gitmiş..

Kâğıt, mürekkep sarfedip yazmağa değer mi?... O zat, her sene oraya gider. Bir iki ay oturur. Yazı geçirir. Amma bana ne?.. Amma Ajans, Başvekilin sayfiyeye gitmesiyle, kabine meselesi ne olacaktır? Fransada vaziyet gergindir. İşlerle M. Dumergin yerine başka biri meşgul olacak mıdır, yoksa Başvekil, sayfiyede olmasına rağmen gene çalışacak mıdır?.. Eh, bunlar bildirilse neysene, telgrafın manası olurdu...

Shelton - Connecticut 27 (A.A.) — Tren yolunda oyniyan altı çocuk, iki tren arasında kalıp ezildiler.

Acıklı bir haber, fakat ne yapalım? Her gün kamyon ve otomobil altında can veren kendi çocuklarımızın elemi bize yetişmiyor mu?.. Hem Shelton - Connecticut nedir?... Neresidir?.. Kaç kişi bilir?... Yanına hiç olmazsa bir (Amerika) sözü ilâve edilse olmaz mı?...

Astin, 27 (A.A.) — Demokrat fırkası, zencileri intihabata iştirak ettirmiyor..

Mühim değil mi? Belki Amerika için mühim... Amerikadaki intihabat mücadelelerini, fırkalar arasındaki mücadeleyi, Zencilerle Meksikalılar arasındaki ihtilâfları, günü gününe mufassal ve izahlı olarak bildiren bir ajansı takip edenler için de mühim olabilir. Fakat damdan düşer gibi, dört satırla Zencilerin intihabata iştirak edemiyeceklerini bildirmekten ne çıkar?...

Velhasılı kelâm, halkı, haricî haberlerle alâkadar etmenin usulünü tesbit edemedik gitti.

Selâmi İzzet

Tifo münasebetile

Beyoğlu tarafında görülen tifo vakaları dolayısiyle alman sıhhî tedbirler ehemmiyetle tatbik olunmaktadır. Bilhassa Kurtuluş, Feriköy ve Pangaltı taraflarında tifo aşıları yapılmakta, açık çukurların doldurulması işine devam edilmektedir.

DEHRİ Efendi Nasıl Görüyor?

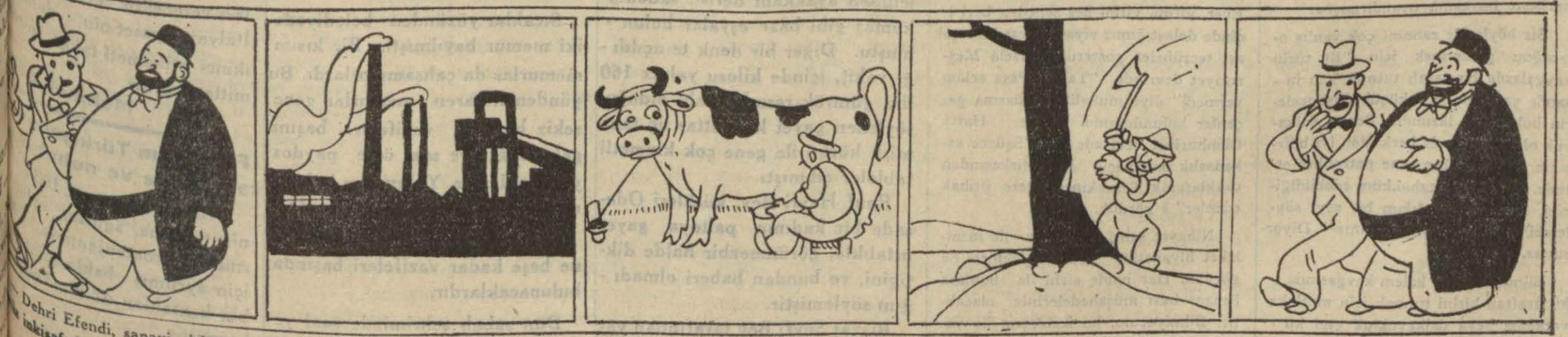

Dehri Efendi, sanayi işlerimiz ...inkişaf devresinde iken...

...Bir takım sanayiciler birleşip..

...Memleketin iktısadi düzenini bozacak şekilde ihtikâr yapıyorlar..

...Bu gibi birleşmeler rekabeti kaldırıyor, fena mal, fiat yüksekliği gibi neticelerle sanayideki inkişafı baltalıyor.

Dehri Efendi — İktısat Vekilinin dediği gibi, bir de mesleki ahlâkın teessüsü lâzımdır.!

Bir cevap

Azizim Seyyah Bey,

(Vakit) sütunlarında çıkan bir yazımdan fazla alınmışsınız. Hakikaten ben o yazımı sizin (Vur abalıya) başlıklı fıkranızdan aldığım intibalar üzerine karalamıştım. Bununla beraber makalemin hükümleri umumî mahiyette idi ve o makale içinde size taallûk eden satırlar ancak yüzde bir nisbetinde azdı denebilir.

Benim o yazımın umumî olan mevzuu şudur: Ahlâk kitaplarında, millî ahlâk ananelerinde, "Zayıflara yardım etmeli", "Düşkünlerin aczinden istifade etmek küçüklüğüne düşmemeli." Şeklinde bazı düsturlar vardır. Bu kaideler insanlar arasında ferdî münasebetler mevzuu bahsolduğu vakit tamamen doğrudur. Fakat bu kaireler milletlerin mütekabil münasebetlerine tatbik edilemez. Meselâ zayıf bir millete kuvveti olan diğer milletlerin mutlaka yardım etmesi lâzım gelmez. Onun için "Vaktiyle Ertuğrul Bey nasıl Selçukîlerin ordusu mağlûp bir vaziyette iken yardım etmiş, o mağlûp orduyu galip getirmiş ise herkes bu tarzı hareketi imtisal nümunesi olarak almalıdır" denemez.

Öyle zannediyorum ki, bu esasa siz de itiraz etmezsiniz. Ancak (Vur abalıya) başlıklı yazınızda her nasılsa muhtelif milletlere mensup ordular arasında cereyan etmiş tarihî bir yardım hâdisesini ferdî münasebat sahasına tatbik etmişsiniz. Nitekim eski Osmanlı tarihini yazanların hemen hepsi bu hataya düşmüşlerdir. İşte benim umumî bir ahlâk kaidesi olarak yazılarınızda doğru bulmadığım nokta bu idi. Bu hükümde hususî bir ahlâk zafına işaretin zerresi olmadığını söylemek tabiî fazladır.

Ferdî hayatta (abalı) olmak, sizin telâkkinizle aciz ve kuvvetsiz bulunmak bir şeref olmasa bile bir suç değildir. Fakat milletler için beynelmilel siyasî hayatta "abalı olmak" "silâhsız bulunmak" her halde bir günahtır. Bu günahın cezası da silâhlı milletler tarafından merhametsizçe vurulmaktır. Onun için bugün hemen her millet elinden geldiği kadar silâhlanmağa çalışıyor. Silâhlı olmakta, abalı olmamakta diğer milletlerden geri kalmamak istiyor. Beynelmilel siyaset sahasında silâhsız, zayif ve aciz vaziyette kalan milletler silâhlılar tarafından bir gün vurulmağı da göze almak demektir. Esefle itiraf etmek icap eder ki, Akvam Cemiyeti misakları henüz beynelmilel bir ahlâk umdesi haline gelmiş değildir. Binaenaleyh beynelmilel hissiyat sahasında silâhlı milletere hitap ederek: "Zayıflara yardım ediniz. Kuvvetsizlere yapılacak tecavüzlere mani olunuz." Tarzında söz söyliyecek yerde bilâkis silâhsız milletere hitap ederek: "Milletler için silâhsız ve zayıf olmak tehlikelidir. Kendinizi korumak isterseniz kendinizi müdafaa edecek vasıtaları ihmal etmeyiniz. Silâh ve kuvvet tedarik ediniz." Demek daha doğrudur.

(Vur abalıya) başlıklı yazınızda bizim son kavgalara bir iğne bulunup bulunmaması meselesine gelince, yalnız ben değil, bütün arkadaşlarınız böyle bir iğnenin mevcudiyetini hissetmişlerdir. İhtimal ki bu yazıyı siz son kavgalarla aslâ münasebet düşünmiyerek yazmışsınız. Ancak o yazının tam o kavga günlerine tesadüf edişi, bir de mutat şekilde yazılarınız hep gazetenin ikinci veya üçüncü sayıfasında çıkarken ogün ilk sayıfaya geçirilişi herkeste bu zannı uyandırmıştır.

Siz böyle bir zannın çok yanlış olacağını göstermek için "Bu türlü kavgalarda bir tarafı tutmak için insanda yaranma gibi küçük düşüncelerin bulunması lâzımdır. Benim dalkavuk olmadığımı siz herkesten iyi bilirsiniz. Bana on beş sene patronluk ettiniz. Bir dakika tahakküm edebildiğinizi, bana inanmadığım bir şeyi söyletebildiğinizi hatırlar mısınız?" Diyorsunuz.

Bilmem ki, bir kalem kavgasında iki taraftan birini tutmak için mutlaka yaranma veya dalkavukluk gibi küçük düşüncelerin bulunması neden icap ediyor? Siz eğer o kavgalara karışmış olsaydınız her halde ben bunu dalkavukluk, yahut yaranmak gibi şeylere değil, sadece meseleyi tetkik etmeksizin, iki tarafı dinlemeksizin yalnız bir tarafın sözlerine inanıyormuş olmak gibi bir hataya hamlederdim. Fakat burada ben de size bir sual sorayım:

Beraber çalıştığımız on beş sene zarfında size bir gün patron gibi muamele ettim mi, bahusus inanmadığınız bir şeyi gazeteye yazmak için bir defacık olsun bir teklifte bulundum mu? Nihayet on beş sene içinde benim kendi inanmadığım bir şeyi yazdığımı, yahut bir arkadaşa yazdırdığımı gördünüz mü?

On beş sene arkadaşlıktan sonra birbirimizden ayrıldık. Fakat dediğiniz gibi gene arkadaş olarak kaldık. Size karşı bugün de bu hissim değişmiş değildir. Yazılarımda cinayet, hamakat gibi bir şey varsa tabiî başkalarına aittir. Ben yazılarımda sizi muhatap tutmadığım, sadece bir yazınız vesilesiyle umumî mütalealar yazdığım için şimdiye kadar görüp geçirdiğimiz tecrübelerin yazılarıma aksetmesine mani olmadım. Evet, yirmi, yirmi beş seneden beri içinde dolaştığımız siyasî hayat bize çok acı tecrübeler gösterdi: Meselâ Meşrutiyet devrinde "Talât Paşa selâm vermedi" diye muhalif fırkalarına geçenler bulunduğunu işittik. Hattâ Cümhuriyet devrinde bile "Sadece arkadaşlık hatırı için Halk fırkasından uzaklaşarak Terakkiperverlere iltihak edenler" i gördük.

Nihayet şahsî iğbirarlar ile memleket hiyanetine kadar gidenleri de gördük. Her halde sizin de bunlara benzer bazı müşahedeleriniz olacaktır. Bilmiyorum, bu izahlarım ile yazılarımda sizi alâkadar edebilecek noktayi tenvir ve sizi tatmin edebildim mi?

Mehmet ASIM

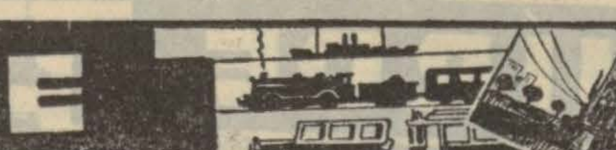

ŞEHİRDE

Elektrik

Saat kiralarının indirilmesi kararlaştırıldı

Elektrik tarife komisyonu dün Nafıa komiseri İbrahim Beyin reisliği altında toplanmıştır. Dünkü toplantıda elektrik ücretleri, saat ve kutu kiraları esaslı surette konuşulmuştur.

lektrik kilovatı gene 15.5 kuruşta bırakılmıştır. Yalnız saat kiralarında tenzilât yapılması kararlaşmıştır. Bu tenzilâtın nisbeti üzerinde elektrik şirketi murahhası ile komisyon azaları arasında anlaşılamamıştır.

Bu işi Nafıa Vekâletinin halledeceği anlaşılmaktadır. Hazırlanan rapor bir kaç güne kadar Ankaraya gönderilecektir.

o

Geri alınacak telefon paraları hakkında

1 temmuz 1932 den 1 kânunusani 1934 tarihine kadar olan müddet zarfında telefon şirketi tarafından mukavele harici fazla alınan paraları bir çok aboneler belediyeye terketmişler ve birer de taahhütname vermişlerdir.

Fakat bir kısım aboneler bilhassa telefonlarını bırakıp Anadoluya ve harice gidenlerden bu taahhüt mektupları alınamamıştır. Nafıa Vekâleti yaptığı bir ilânla telefon şirketi tarafından alınan fazla paraların kendilerine iadesini istiyen abonelerin on ağustosa kadar Ankarada Posta ve Telgraf umum müdürlüğüne bir istida ile müracaat etmelerini bildirmiştir. Bu müddet bittikten sonra cevap vermiyen abonelerin alacakları belediyeye geçmiş olacaktır.

ölen malûllerin 2400 lirası!

Adliye, mühim bir hadisenin tahkikatını yapıyor

Fatih malmüdürlüğü kâtiplerinden Refik Beyle diğer birkaç memur ve hariçten on dokuz kişi hakkında adliyece tahkikat yapılıyor. Refik Bey, mevkuftur.

Tahkikat mevzuu, ölen iki malûl namına ilmühaber çıkarılarak maaş almaktır. Bu suretle sui istimal edilen paranın yekûnu, 2,400 lira tutmaktadır.

Adliye, iddianın ne dereceye kadar varit ve ne dereceye kadar şumullü olduğunu, ehemmiyetle araştırıyor.

o

Rumca "Foni,, mecmuası mahkemede!

Rumca "Foni,, mecmuası aleyhine açılan matbuat kanununa muhalif hareket davasına İstanbul üçüncü ceza mahkemesinde dün bakılmıştır.

Neşriyat müdürü Perikli Vasilâki Dimitriyadis Bey mahkemeye gelmişti. Mecmuanın sahibi Aleksandra Kotorini Hanım yoktu. Kendisinin şimdi Ayancıkta Zıngal şirketinde bulunduğu anlaşıldı.

Neşriyat müdürünün bir ismi, vilâyetin müddeiumumiliğe gönderdiği tezkerede "Nezidli,, yazılmıştı. Bunun aslı "Perikli,, olduğu anlaşıldı. Müddeiumumî, iddianameyi bu suretle düzeltti.

Vilâyet, müddeiumumiliğe gönderdiği tezkerede, Foni mecmuasından bir kaç sayının vilâyete gönderilmemiş olduğunu bildiriyordu. Matbuat kanununa göre, çıkan her sayıdan müddeiumumiliğe olduğu gibi vilâyete de gönderilmek lâzımken, gönderilmediği noktasından dava açılmış.....

Mecmua sahibinin Ayancık ceza mahkemesinde istinabe yoliyle ifadesi alınmak ve neşriyat müdürünün de gelecek celsede sorgusu yapılmak üzere muhakeme, yirmi ağustos saat ona kaldı.

o

Kaçakçılık

Odesa baş konsolosu ihtisas mahkemesinde

Odesa baş konsolosu Rauf Hayri Bey, geçenlerde Çiçerin vapuru ile İstanbula gelmiş ve eşyaların dan bir kısmı açıldığı vakit, bir şey olmadığını söylediği halde, içinden ayakkabı derisi, sadakor kumaş gibi bazı eşyalar bulunmuştu. Diğer bir denk te açıldığı vakit, içinde kilosu yalnız 160 lira gümrük resmine tabi olduğu söylenen gayet kıymettar üç tane misk kürkü ile gene çok kıymetli tablolar çıkmıştı.

Rauf Hayri Bey, kürkleri Odesada bir kadının paltoya gayet ustalıkla, görünmezbir halde diktiğini, ve bundan haberi olmadığını söylemiştir.

Bizzat Seyfi Bey tarafından yapılan tahkikat neticesinde Rauf Hayri Beyin evrakı dün akşam sekizinci ihtisas mahkemesine verilmiştir.

ilk mekteplerde

300 hoca merkezden köylere gönderilecek

Yeni ders senesi başında İstanbul mıntakası dahilinde merkezde bulunan muallimler arasından 300 kadarının köy mekteplerine nakli kararlaştırılmıştır. Alâkadar mualimlere yakında tebligat yapılacaktır.

Bu sene diğer vilâyetlerden İstanbula hiç bir nakil muamelesi yapılmıyacaktır. Yalnız sıhhî sebepler dolayısiyle nakilleri icap eden muallimlerin müracaatları tetkik olunmaktadır.

Baş muallimler ve sınıf hocalığı

Yeni ders senesi başından itibaren ilk mektep baş muallimlerine de sınıf muallimliği verilmesi kararlaştırılmıştır. Şimdiye kadar ilk mektep baş muallimleri idarî vazifeleriyle mektebin terbiye ve tedrisatının müfredat programı dahilinde yürümesini temin etmek ve mektebin sınıf mevcutlarına göre de haftada 6-12 saat ders okutmakla mükelleftiler.

Bu hale göre, baş muallimler şimdi yalnız bir sınıfın muallimliğini deruhte edecek ve mektebin idarî işleriyle meşgul olacaklardır.

Bu mesele etrafında dün bazı ilk mektep baş muallimleriyle görüşen bir muharririmize alâkadarlar şunları söylemişlerdir:

— Bir ilk mektep baş muallimin vazifesi mektebin idarî kısmına ait kayitleri tutmak, tedrisatın müfredat programı dahilinde cereyan etmesini temin etmek ve haftada 6 — 12 saat ders okutmaktır. Orta mektep müdürlerinin vazifeleri kadar ağır olan baş muallimlerin vazifeleri muavinsiz görülüyordu. Halbuki orta mekteplerde mektebin muhtelif idarî işlerine bakmak üzere iki, üç de muavin bulunmaktadır. Başmuallimlerin bir sınıf muallimliğini deruhte etmeleri, mektebin idarî işlerinin geri ve tedrisatın kontrolsüz kalmasını mucip olacaktır. Alâkadarların bu hususları da nazarı dikkate alacaklarını ümit ederiz.,,

o

Sıcak münasebetile..

Memurlar saat üçten sonra çalışmıyacaklar..

Sıcaklar yüzünden belediyede iki memur bayılmıştı. Bir kısım memurlar da çalışamıyorlardı. Bu günden itibaren memurlar gene sekiz buçukta vazifeleri başına gelecekler ve saat üçte paydos yapacaklardır. Yalnız her kalemde bir memur nöbetçi kalacaktır.

Şube müdürleri ve âmirler gene beşe kadar vazifeleri başında bulunacaklardır.

Dün sabah şehrimizde saat yedide 21 on dörtte 27.2 hararet derecesi kaydedilmiştir. Rüzgâr yıldızdan esmiş, en çok hızı saniyede sekiz metreye çıkmıştır.

Italyan siyaset[i] mağlûbiyetl[eri]

(Başmakaleden d[evam]

felerine nihayet vermişti[r] İtalyan — Arnavutluk it[tifakı] zulmuştur. Binaenaleyh luk vasıtasiyle İtalyanın larda kazandığı nüfuz düşmüştür.

Vakıa bu defa Avust[urya] vekili Dolfusun katli ile İt[alyan si]yasetinin gördüğü zarar disesi kadar mühim d[eğildir] Dolfusun yerine gelen ye[ni] met reisinin ne dereceye talya ile teşriki mesai belli değildir. Onun için diseler üzerine Mussoli[ni] hal bir kısım hava ve kar rını Brenner geçidine do[ğru] kete getirmiştir. Ayni Avusturya üzerinde müş[terek] müdahale tarzı bulmak i[çin İn]giltere ve Fransa hükûm[etleri ile] temasa geçmiştir.

Bu işte garip olan cihe[t] İtalya Avrupada revizyon ketinin başında olan bir bu noktada Macaristan ve ya ile birliktir. Bu iki me[mleket] umumî harpten gördüğü muahedelerin tadili sure[tiyle] men tazmin ve telâfi e[dilmesine] yardım eder gibi görün[en] itibarla bir taraftan Avus[turya] diğer taraftan Almanya[nın] luğunu temin ediyordu. [A]vusturyanın istiklâli me[selesinde] muahedelerin tadilini değ[il] fazasını şiddetle iltizam du. Yalnız bu nokta İtal[ya ile Al]manya arasında bir boşluk ediyordu. Şimdi Alman lus siyaseti Dolfusun neticelenince ve bu diğer devletlerden talya aleyhinde tezahü[r] son zamanlarda biraz bir manzara alan İtalya man dostluğu da daha zi[yade] uğrıyacaktır. Bu da zar[uri] İtalyanın revizyonist sa[hadaki] faaliyetini kıracaktır.

Acaba İtalya siyaseti[nin] raftan Arabistanda, diğ[er] tan Balkanlarda nihayet pada husule getirdiği aks[ler] Romada nasıl bir tesir İtalyan siyaseti önüne çık[an] ler ve makûs hareketle[r] hiddet ve şiddete kapıl[arak] tiruş denilen istikamette ve siyaset mi tutacak, bir gün dünya sulhunun tan tehlikeye düşmesini olacak? Yoksa hiddet yerine makuliyet ve itid[al] tutarak dünya sulhunun zasına mı çalışacak?

Bu suallere en doğru c[evabı] diselerin bundan sonra ları verecektir. Ve şimdi İtalyan siyasetinin da[ha] ikinci istikameti takip e[decek a]mitleri vardır.

Mehmet A[SIM]

Fransanın Türkiyeden [alaca]ğı bakla ve nohut

Fransız hükûmeti 1934 nin temmuz, ağustos, eylül rındaki kontenjanında için ayrılmış bakla mik[tarı] bin kentaldan 42 bin ke[ntale] karmıştır.

Ayni zamanda 15 bin nuhut ta Türkiyeden alın[acak] kontenjana katılmıştır.

VAKIT'ın Tefrikası: 2

Ölüme Susayan Gönül

Yazan : Selâmi İzzet

Nesrin doğruldu:

Bu narin, hafif vücutta, bir humma belirdi. Munis gözlerinde, bir şimşek çaktı.. Mücadele edecek, kendini, yılmadan müdafaa edecekti.

Başı yukarda, göğsü gerik, başına yaklaştı:

— Baba, Feyyaz beyle evlenmek istemiyorum demek, size karşı hürmette kusur etmek değildir.. Her halde Feyyaz bey de benimle zorla evlenmek istemez zannederim..

— Nesrin!..

Rıdvan beyin çeneleri titriyordu. Kızını tehlikede sezen anası, araya girdi. Babası, fena bir kabalık yapmamak için kendini güç tutuyordu.

Feyyaz:

— Beyefendi, dedi, Nesrin hanımefendiyle beş dakika konuşmama müsaade eder misiniz?.

Rıdvan Bey, kısa bir tereddüten sonra razı oldu:

— Peki.

Ve yırtıcı bir sesle kızına haykırdı:

— Bir çeyrek sonra, cevabını almıya geleceğim.

Dilferip hanımla Rıdvan bey çıkar çıkmaz, Feyyaz, Nesrin önünde diz çöktü. Gözleri dolarak yalvardı:

— Nesrin, seni ilk gördüğüm gün sevdim. Hayatta yegâne gayem, yegâne saadetim sensin. Beni reddedersen, beni istemezsen, yemin ederim ki ölürüm..

Sesinde öyle samimî bir acı, öyle içten gelen bir ahenk vardı ki Nesrinin hoşuna gitti. Feyyaza karşı içinde bir itimat uyandı.

Feyyazı yerden kaldırdı. Elini elinden çekmedi. Kendisini bu derece seven bir adamdan, himaye, dostluk bekliyebilirdi:

— Bana karşı olan hissiniz sezmedimdi beyefendi.. Filvaki bana karşı daima nazik ve müşfiktiniz.. Fakat bunun bir aşk olduğunu anlamadım. Eğer anlasaydım, size ümit vermezdim ve sizi bugün bu derece meyus etmiş olmazdım. Affedersiniz.

Feyyaz, tekrar Nesrinin elini öperken, ince dudaklarında müstehzi ve küstah bir kıvrım vardı.

Nesrin devam etti:

— Bu gün size doğruyu söylemek mecburiyetindeyim. Bu bir sırdır. Bu sırrı şerefinize, namusunuza, vicdanınıza havale ediyorum: Sizin karınız olamam, çünkü başkasının karısıyım.

Feyyaz titredi. Sahte bir hürmetkârlıkla:

— Nesrin Hanım, dedi, kendi kendinize iftira ediyorsunuz.

Feyyaz biraz müteredditgöründü, sonra şaşkın bir sesle:

— Bu aşkı muhakkak zihninizde büyültüyorsunuz. Bu gelip geçici bir hevesten başka bir şey olamaz. Yoksa, o zat her kimse elbette sizi babanızdan isterdi.

Nesrinin sesi titredi, gözleri yaşardı, hıçkırır gibi:

— İstiyemezdi, dedi, istiyemiyor da... Babam zengindir, fakat buna rağmen, beni parasız bir adamla evlendirmez. Buna razı olmasına imkân yoktur.

Halbuki benim sevdiğim adamın ne parası var, ne de para getirir mesleği.

Birdenbire gözlerinin yaşını sildi, göğsünü gerdi ve haykırdı:

—Ama ben seviyorum. O da beni seviyor.. Sevgilimin asaleti, zekâsı, serveti ,çalışması.. Ben kalben, ve cismen onunum.. Her şeyimi ona verdim.

Başını önüne eğdi, biraz kızardı, itiraf etti:

— Bu aşkın semeresini de, aylardanberi karnımda taşıyorum.... O içimde kımıldadıkça, aşkım bir az daha artıyor. sevgilime biraz daha yaklaşıyorum...

Feyyaz, elini Nesrinin elinden çekmişti. Ahlâksız, sivri bir gözle kızın vücuduna bakıyordu:

— Sizi tebrik ederim, terziniz çok mahir.. Bu günahınızı gözlerden saklamanın usulünü pek iyi biliyor.. Farketmek imkânsız En nafiz gözler, sizin bu hâl olduğunuzu seçemez..

Ve daha ahlâksız bir tavırla devam etti:

— Buna rağmen güzelim, şunu biliniz, ki ben çocukları pek severim.. Sizin çocuğunuzu seveceğim de muhakkak...

(Devamı var)

Mahkûm olunca

Bir kadın şahitlerden birisini dövmek istedi

Eroin satıcılığı yapan ve dün sekizinci ihtisas mahkemesinde muhakeme edilen Madam Eleni kısmen beraat etmiş, fakat Foti ile Balıklı hastahanesinde tedavi edilmekte olan Nisuya eroin satmaktan suçu sabit görülerek bir sene hapse, 200 lira ağır para cezasına mahkûm edilmiştir.

Bu kararı duyan Madam Eleni, "üç çocuğum var,, diye hakime yalvarmış, hakim ise:

— Karar kabili temyizdir, demiştir.

Madam Eleni, aleyhinde söyliyen bir şahit için "kahrolsun,, diyerek mahkeme salonundan çıkmış ve koridorda rastladığı şahidin üzerine hücum etmiştir.

Fakat bu esnada sarası tutarak baygın bir halde yere yuvarlanmış, ve yetişenler tarafından tedavi edilmiştir.

—o—

Istanbulda işliyen otobüslerin sayısı

Otobüslere senelik muayeneleri için verilen mühlet bitmişti. Belediye fen heyeti şehirde işliyen bütün otobüsleri gözden geçirmiş muayenesiz otobüs çalışmadığı anlaşılmıştır. Muayeneye gelmiyen sekiz otobüsün de işlemek hakkı sakıt olmuştur.

Şimdi bütün İstanbulda işliyen otobüslerin sayısı doksan sekize inmiştir. Halbuki bir buçuk sene evvel iki yüzdü.

—o—

Ruşen Bey sanatoryomda nezaret altında

Vapurculuk şirketinin yeni almış olduğu Tari vapurunda yapılan içki kaçakçılığından dolayı dokuz ay hapse mahkûm olan vapurculuk şirketi idare meclisi reisi Ruşen Bey tedavi edilmekte olduğu sanatoryomda bir polis ve bir jandarma tarafından nezaret altına alınmıştır.

GÖZ DİLİMİZLE:

Gazimize bir Tolgay Selâm sana Kurultay

Bağrı yanık ulusa en önce sen kol açtın
Öğüt verdin her işte ön baş oldun savaştın
Karanlığı sen yırttın, Türke ışık sen saçtın
Engelleri kaldırdın Amaçlara yol açtın
Bize Dumlupınarda Bengi Suyu sen sundun
Askerler amaçınız Akdenizdir buyurdun
Kalak, kulak karışık, Avrupaya bir vurdun
Yere göğe bu (Çın) ın ne olduğunu duyurdun
Varlığımızı kurtardın, yeni tarih yarattın
Eski tarihlerle de bize bizi anlattın
Tekke, Mekke, Medrese, yüz karası nelerse
Yasağınla kapattın, katkanınla kalattın
Dedin Tarih ile Dil, benliğin damgasıdır
İçi dışı gösteren, bir kılık aynasıdır
Varlığımızın temeli Kültür ile Benlikttir.
Özbeğliği koruyan, erdemliktir, erkekliktir
Gökçül gözle en önce sen dokundun yaraya
Bilenleri topladın Özdil için Saraya
Ulu Gazi seninle, biz seninle öğünürüz
Senin yüce katında baş keserek yüğünürüz

Özge dilden Öz dili kurtaracak kurultay
Bu cankıdan doğacak öz Türklüğe Yum, olcay
Selâm sana Kurultay yeni doğan Tulun Ay
Selâm sana ey Gazi sana candan bin Ohkay

Malatya Mebusu
Dr. HİLMİ

Son kıt'a Kurultay Marşı olmak üzere bestelenecektir.

Bu yazıdaki öz Türkçe sözlerin bugünkü dilde karşılıkları:

Tolgay — Manzum methiye.
Kurultay — Şûra, akademi meclis.
Ulus — Millet.
Öğüt — Nasihat, yol göstermek, umut, bilgi vermek.
Engel — Mania.
Amaç — Hedef, maksat.
Savaş — Mücadele, muharebe, uğraşma, didişme.
Dumlu, dunlu — Soğuk, serin.
Bangı su — Abıhayat, dirim suyu.
Kalak — Domuz burnu, kibir ve gurur taslıyan, şişinen, öfkelenen, azamet taslaklarının vaz'u tavurları.
Çın — Hak, hakkaniyet, kudret.
Varlık — Mevcudiyet, istiklâl, yaşamak hakkı.
Yasağ, yasak — Kanun.
Katkan — Kat'i emir.
Kalatmak — Tahrip etmek, söküp atmak.
Benlik — Şuurlu, şumullü, ilimli bir bilgi ile kendisini bilmek.
Kılık — İnsanın iç yüzü, hilkati, sireti, yaradılışı, maneviyatı.
Kültür — Bir milletin ilm, sanat ve marifet, bilgi kudreti, manevi yüksekliği.
Özbeglik — Memleketin istiklâli, başlı başına buyrukluğu.
Erdemlik — Fazilet, san'at marifet, ilim sahibi olmak, olgunlaşmak.
Gökçül — Semavi, kutsi, gök mavi.
Bilge, bilem — Âlim, mütehassıs, erbap.
Öğünmek — Benimsiyerek sevinmek, temeddüh, kendi kendini methetmek.
Yüce — Yüksek.
Kat, kıt — Huzur, nezd, yan.
Yüce kat — Yüksek huzuru Âli.
Baş kesmek — Büyüklerin huzurunda baş eğmek.
Yüğünmek, yükünmek — Hürmet ve tâzim ile eğilmek.
Özge — Başka, yabancı.
Cankı — Şûrâ, meşveret, meclis, toplantı.
Yum — Uğur, saadet, meymenet, ikbal.
Olcay — „ „ „ „
Tulun ay — Bedri tam, ayın on dördü.
Ohkay — Taktir, aferin, yaşa, varol, sağ ol, alkış.

İSTANBULA GELEN İRAN Hükümdarları

Yazan : Niyazi Ahmet

Muzafferiyet haberi her tarafta sür'atle yayılmıştı

— 13 —

Düşmana mukabeleye başlar başlamaz ateşi keserek uzaklaştılar. Fakat tam bu esnada bizim aşiret kuvvetlerine işgal ettirmiş bulunduğumuz tepeden üzerimize ateş başladı.

"Şah seven,, lerin işgal etmesi lâzım gelen bu tepeden gelen ateş bizi şaşırttı. Ateş gittikçe şiddetleniyordu. Bu arada bir kaç arkadaşımız yaralandı. Biz de fazla beklemeden mukabil ateşe başladık. Fakat vaziyetimiz, düşmanın hakimiyetinden kurtulamıyacağımızı pek âşikâr olarak gösteriyordu. Bundan cesaret alan İzzetullah Han kabilesinden dokuz yüz kişi üzerimize hücum ettiler. Mevkiimizi güç hal ile muhafaza edebilerek son gayretle düşmanı geri püskürtmeğe muvaffak olduk. Düşman kırk kadar telefat ve elli kadar mecruh bırakmıştı. Buna rağmen köydeki mevkiimiz sarsılmıştı. Köyü tahliye ederek Kotorun öbür yakasına geçtik. Bu musademe efradımızın manevî kuvvetini kat kat arttırmıştı. Elli kişinin üç bin kişiye mukavemet ederek bu şekilde muvaffakiyet kazanması halk üzerinde de çok iyi tesir yapıyordu.

Musademe bize iki mecruh ve bir şehide mal olmuştu. Kaybettiğimiz arkadaş, İranda hürriyet uğrunda canlarını feda edenlerin en kıymetlisi Selmaslı Sait Beydi Henüz 22 yaşında bulunan bu genç, İstanbula gelmiş, Kafkas içlerine kadar giderek hürriyet fikirlerini yaymak için bin bir tehlikeye göğüs germişti.

Sait Beyin cenaze merasimi Hoyda yapıldı. Tekmil şehir halkı merasime iştirak etmişti.

İstanbula avdet

İranda artık katî kararlar vermeğe ve filî neticeler almağa başlamamız lâzımdı. Muzafferiyetimiz Rumiyeye kadar yayılmış, bize tebrikler gelmeğe başlamıştı Ahrar fırkası reisi Şahın en mühim adamlarından ve Osmanlı — İran tahdidi hudut komisyonu reisi ve Rumiye valisi Muhteşemüssaltana ve arkadaşlarını esir etmişti. Biz, Selmastan Vana geldik. Toplıyacağımız gönüllülerle katî harekete geçecektik. Vanda iki yüz arkadaş, Trabzon ve Erzurumda 300 arkadaş topladık Bu gönüllüleri Selmasla Tebriz arasına sevkederek Settar Hanla Bakir Hanı muhasaradan kurtaracaktık.

Vanda bu hazırlıklarla meşgul iken bir akşam üstü telgraf çavuşu garip bir haber getirdi.

İstanbulda asker kıyam etmiş, Meclisi mebusanı sarmışlar. Meşrutiyeti istemiyorlarmış.

Bu vaziyette artık buralarda duramazdık. Doğru İstanbula döndük.,,

İşte, İranda ilk meşrutiyet hareketlerinde Türklerin yardımı..

* * *

Mehmet Ali şah, tahta oturduğu gün İranın en ücra köşelerine kadar aksetmek istidadını gösteren bir havadis dalgalandı. Herber meş'umdu. Her ağızdan:

— Şahtan memlekete hayır yok. Bizi aldatacak.. diyordu.

Mesele şu idi:

Mehmet Ali şahın oturacağı taht küçük incilerle işlenmiş büyük bir tahttı. Şah, bu tahta oturduğu dakikada vükelâ, meb'usan, ekâbir ve sefirler salonda bulunuyorlardı. Sadrazam, kaçar hanedanına mahsus ağır murassa tacı şahın başına koymak üzere tahta yaklaştı. Taç, hakikaten büyüktü. Mehmet Ali şah bir defa taca bir de sadrazama baktı. Fakat sadrazam bu bakıştan bir şey anlamıyordu. O an'anevî merasimi yapacaktı. Ağır adımlarla tahta yaklaştı. Tacı şahın başının üzerinde tuttu. Mehmet Ali şah, alıp başına koyacaktı. Şah, başının çekeceği ıstırabı düşünmekten olacak tacı ters giydi. Bu hal, hazır bulunanların nazarı dikkatini celbetmişti. Fakat kimse, hatta sadrazam bile tek kelime söylemeğe veya ihsas etmeye cesaret edemiyordu. Fakat, aradan iki dakika geçtikten sonra şahın bir hareketi bu nahoş tesiri solda sıfır bıraktı. Çünkü şah, ağır tacın altında fazla tahammül edememiş; tacı başından çıkarmıştı. Haddi zatında ehemmiyetsiz olan bu hâdise birkaç saat sonra Tahran sokaklarında dalgalanmıya başlamış, etrafa yayılmıya başlamıştı. Bunu duyanlar:

— Bu şahtan memlekete hayır yok.. Bu taç bu başa lâyık değildir, diyordu.

(Devamı var)

—o—

Kürklerini sırtlarında getirenler varmış..

Kürkçüler ticaret odasına müracaat ederek Türkiyeye serbest kürk ithaline müsaade edilmesi hususunda teşebbüsata girilmesini istemişlerdir.

Kürkçülerin söylediklerine göre harice gidenler, kürklerini bizzat tedarik ederek sırtlarında getirmektedirler.

Kürk alıcılar böyle bir yol bulduklarından kürkçülerin malları ellerinde kalmakta ve satamamaktadırlar. Hükûmet te bu suretle gümrük resminden ve muamele vergisinden ziyan etmektedir.

—o—

Deri ve lâstik sanayii arasındaki vaziyet

Deri ve lâstik sanayii arasındaki vaziyeti halletmek üzere ticaret odasından seçilen komisyon raporunu hazırlarken bazı noktaların daha tavzihini ve ayakkabıcılarla konuşmağı lüzumlu görmüştür.

Bugün komisyon Yedikule deri fabrikasını gezecek ve ayakkabıcılarla görüşecektir.

—o—

Kumar oynarlarken ..

Galatada Zürafe sokağında Osmanın kahvesinde Hayri ve Osman isminde iki kişinin kumar oynadıkları görülmüş ve yakalanmışlardır.

Altıncı Yerli Mallar Sergisinde

Sergide yeni bir firma:

Keten ve kendir sanayii Türk Anonim şirketi

Memleketimizde ip, kınnap, sicim, halat yapan ilk fabrikayı kurmağa muvaffak olmuştur

Altıncı yerli mallar sergisini ziyaret edenler, bu sene ilk defa görecekleri, yeni bir firma ile daha karşılaşacaklar: Kendir ve keten sanayii Türk anonim şir - keti..

Şirket, memleketimizde şimdi - ye kadar büyük mikyasta yapılamıyan ip, kınnap, sicim, halat gibi mamulâtı çıkaran ilk Türk fabrikasıdır. Fabrika Anadolu hisarındadır.

Müessese hangi tarihte kurulmuştur?

Müessese 1933 kânunuevvelin - de kurulmuştu. Aşağı yukarı sekiz ay gibi kısa bir zaman evvel temeli atılmış bir müessesenin yerli mallar sergisine süratle iştirak etmesi, sanayi hayatımızda fevkalâde olarak karşılanabilecek hususiyetlerden birisi olmak lâzım gelir.

Sermayesi ?

Şirketin bugünkü sermayesinin 300,000 lira olduğunu söylediler. Müessisleri arasında mühendis Ahmet Asım, merhum mühendis Şevket, Murat zade Mehmet, Gördesli Nuri, Kâzım, Maci İbo, İbrahim, Osman, mühendis Cemal, mühendis Aziz Beyler gibi memleketimizin en tanınmış ticaret ve sanat adamları gözüküyor.

Şüphesiz ki, yüksek kıymet ve ehliyet taşıyan müessislerin elin - de, şirket, bugünkü mevkiine ister istemez yükselmiş bulunacaktı.

Şirketin 600,000 kilo istihsal yapan büyük fabrikası Anadolu hisarındadır. Ticaret bürosu Galata: Ahen — Münih hanı birinci katta güzel bir daire işgal ediyor.

Anadolu hisarındaki fabrikayı bir ziyaret

Bu büroda şirket mümessille - rinden birisiyle tanıştım. Bir iş a- damına lâzım olabilecek kadar büyük bir süratle Anadoluhisarındaki fabrikayı da gezmekliğimi rica etti. Okuyucularımızın me rakını tatmin için bunu yaptım. Fabrika 75 beygir kuvvetinde 34 adet motörle işliyor. Büyük fa - aliyeti hakkında kısa bir fikir verebilmek için derhal söyliyeyim ki, ayda 18 — 19 bin kilovat gibi fevkalâde bir miktarda elek - trik sarfediyor.

Köylüyü kendir istihsaline teşvik ..

Fabrikayı gezdiren müessisler - den birine şirketin maksadını sordum.

— Köylüyü kendir yetiştirmeğe teşvik etmek istiyoruz, dedi. Ayrıca çuval ve kanaviçe işlemek te programımız dahilindedir. Geçenlerde ufak bazı makineler ısmarladık. bu sene içinde geldiği takdirde derhal bu faaliyete başla - mak niyetindeyiz.

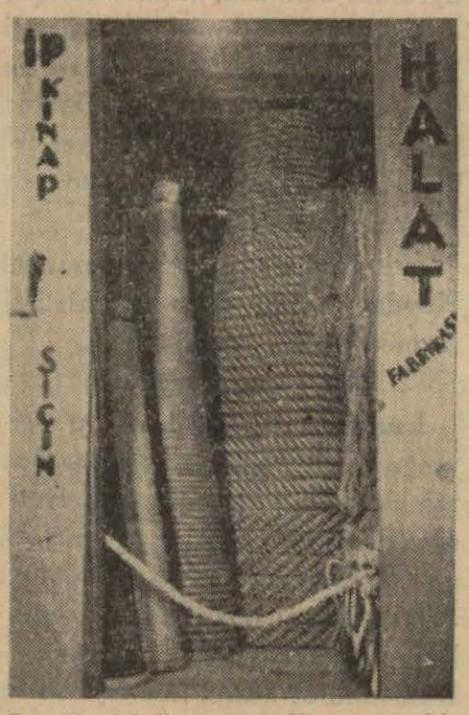

Sergide fabrika mamulâtının teşhir edildiği paviyondan bir görünüş..

Bugünkü istihsal

Fabrikanın bugünkü istihsali senevî 600 bin kiloya yakın ip, sicim, kınnap ve halat gibi mal - zemedir.

"S.A.T.I.E„ nin paviyonu gezilmesi lâzım bir yerdir

"Elektrik tesisatı Türk Anonim şirketi „ sergide en güzel paviyonlardan birini yaptı

Sergide "SATiE„ paviyonu

Altıncı yerli mallar sergisinde çok güzel bir mevki işgal eden müesseselerden biri de tesisatı elektrikiye Türk Anonim şirketinin "S. A. T. İ. E.,, pavyonudur. Bu müessesesinin vucuda getirdiği eserler çok güzel yapılmıştır. Şirketin atölyelerinde imal edilen su ısıtıcı cihazı, pavyonun banyo kısmında, nazarı dikkati celbediyordu.

Aldığımız izahata nazaran su ısıtıcı cihazı seksen litre su ısı - ediyor ve 85 derecei hararette ilk ısınması için on sekiz buçuk kuruş luk bir elektrik sarfiyatı yapıyor ve bu sıcaklığı her dakika muhafaza ediyor. Cihaz hiç istimal edilmediği takdirde 24 saatte yirmi otuz paralık bir elektrik sarfediyor ve istimal edildiği takdirde bir kişinin banyo yapması için on kuruş gibi ehemmiyetsiz bir sarfiyat yapıyor. Musluk açıldığı takdirde sıcak su emrinize amade bulunuyor bu sıcak su ile bütün evdeki sıcak su ihtiyacı kâmilen temin edilmiş bulunuyor. Bunları şirket peşin, bir sene, ve icar suretiyle ve dört se ne müddetlerle satmaktadır. P cihazı istimal eden abonelerinin azamî elektrik sarfiyatı saatlerinde yani saat on yediden yirmiye kadar olan vakitlerde 6 buçuk kuruştan ve diğer zamanlarda iki kuru altmış santim üzerinden hesap edilmektedir. Bu cihazın tesisat ücreti de 6 ayda ödenmek üzere yedi küsur liradır. Bir de su ısıtıcı [illegible] tertibatı da raptedilmektedir. Ve bu duş teribatı için de on liralık gene vadeli bir tesisata ihtiyaç görülmektedir.

Gene bu şirketin imal etmekte olduğu güzel eserlerden biri de bronz üzerine nikelâjlı solan tatlı su balıklarını muhafazaya mahsus sureti hususiyede yapılmış ve daima suyun havasını fennî bir şekilde tedbil eden ve sehpalar üzerine oturtulmuş havuzlar vardır. Bu havuzlar yuvarlak dört köşe ve duvar içlerine mahsus şekillerde ve müşterilerinin arzularına göre yapılmakta ve keza bunlar da uzun vadelerle satılmaktadır. Müşteri arzu ettiği takdirde suyun içine sun'î yosunlar da kanulmaktadır. Bu havuzlar hususî elektrik lâmbalariyle aydınlatılmaktadır.

Satiyenin yerli avizeleri. Nazarı dikkati celbedecek bir nefasette yapılmaktadır. Bunlar buzlu ve renkli kristal camlar üzerine muhtelif kimyevî boyalarla camlara muhtelif renkler verilmek suretiyle imal ediliyormuş. Bilhassa biriç masaları için yapılan lâmbalar çok güzeldir. Briç masaları için yapılan lâmbalar parşömen abajörlüdür. Salonlar için duvar

Traş olmağa mahsus mirolamp - lar iyi traş olabilmek için ima edilmiştir. Traşta vaki olacak kusurları en ince noktalarına kada göstermektedir.

Sergide teşhir edilen mirolâm bir daire şeklinde imal edilm dairenin etrafı altı santim geniş liğinde aynanın etrafına bir buz camı havi daire çevrilmiş ve buz camın içi ziyalandırılmıştır. Mu telif şekillerde yerli masa lâmb ları nazarı dikkati celbedecek b nefasette imal edilmektedir. Bu lardan başka iyi tenvirat projel de mevcuttur. Şirketin tenvira na bir nümune olmak üzere ser de Park otelinin tenviratını gör rir birkaç da resim gördük. Bu te viratta en son usullere tevfikan şirketin bu işler için istihdam et ği mühendisler tarafından yapı maktadır.

Evlerini, otellerini, gazinolar

(Devamı 9 uncu sayıfanın birinci sütunun

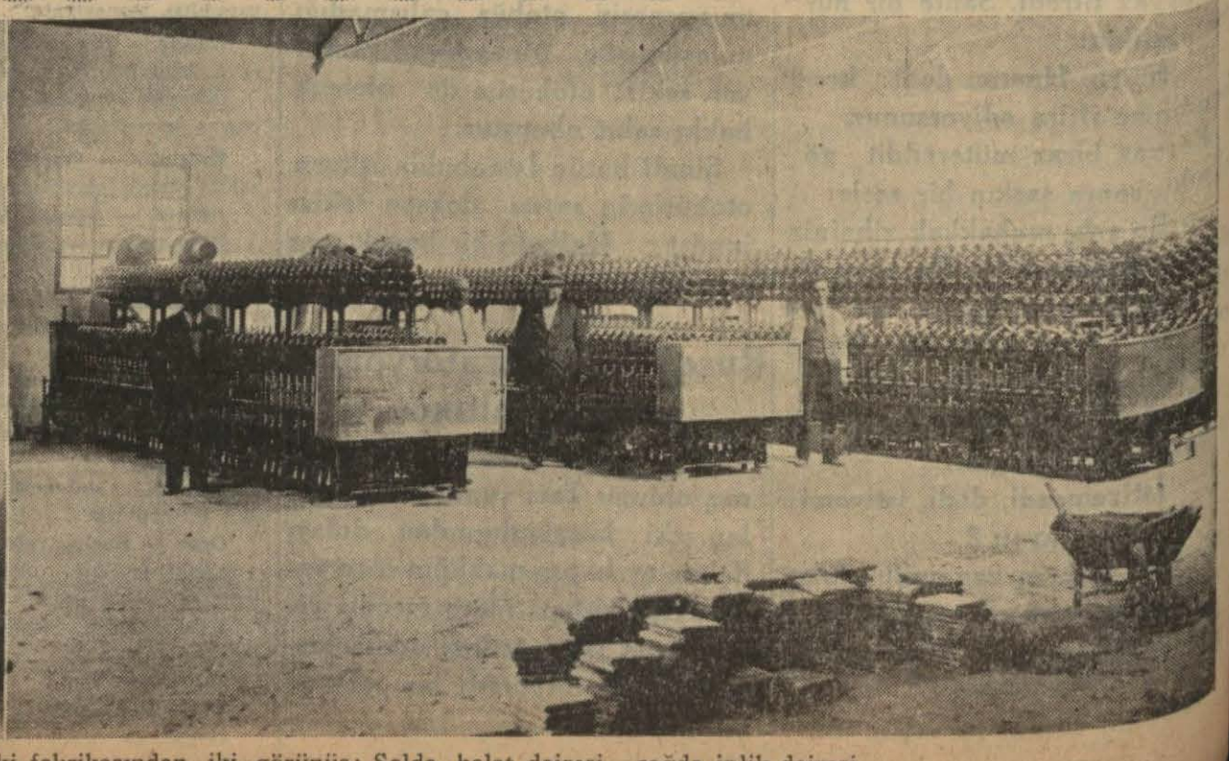

Keten ve Kendir sanayii "Türk Anonim Şirketi" nin Anadolu Hisarındaki fabrikasından iki görünüş: Solda, halat dairesi, sağda iplik dairesi..,

Altıncı Yerli Mallar Sergisinde

Turyağ„ yerli fabrikalarımın en mükemmellerindendir

En iyi çeşit mal çıkaran bu fabrikanın "iş verici„müessese olmak itibarile de faydası büyüktür

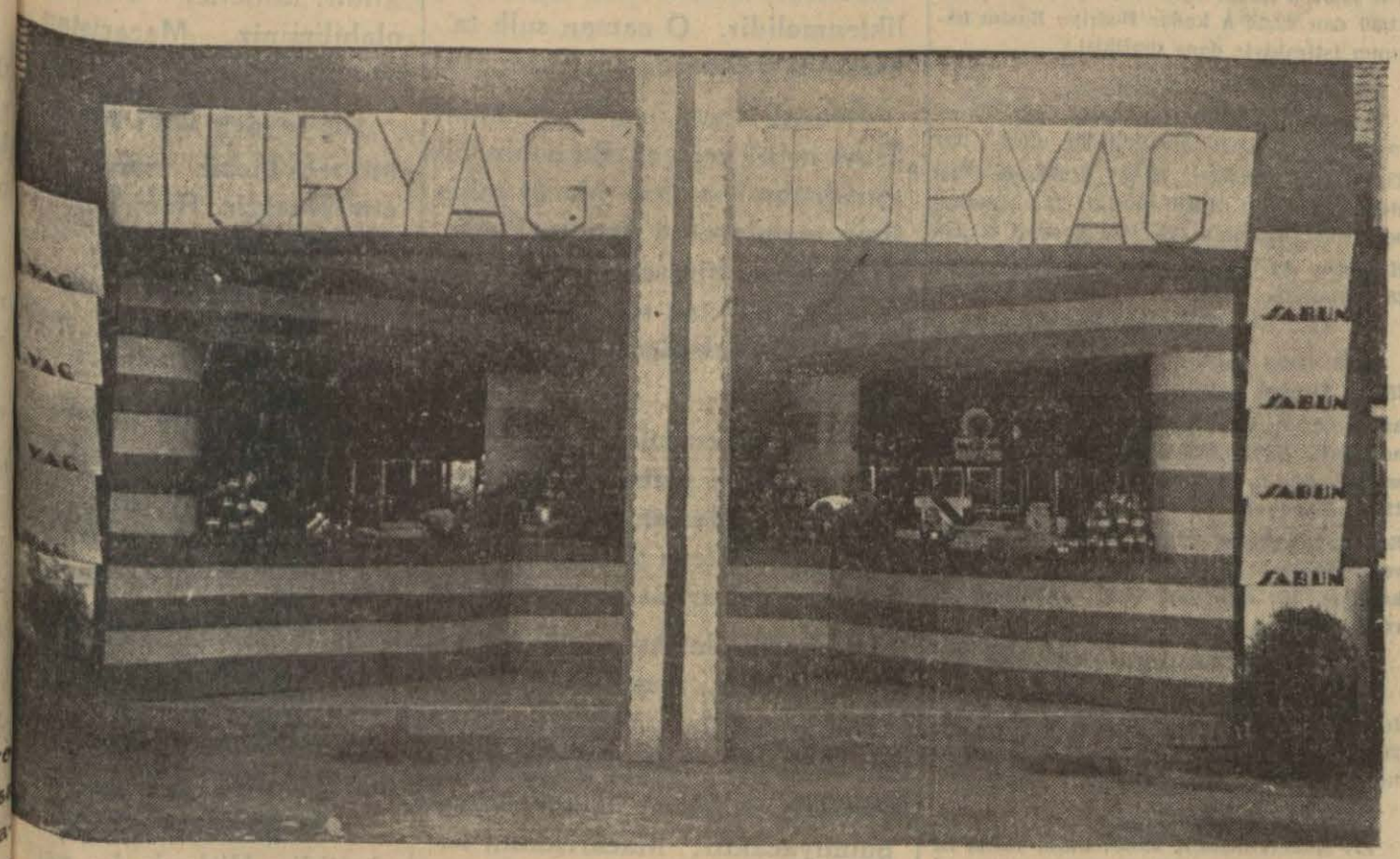

" Turyağ „ paviyonunun görünüşü

1933 yerli mallar sergisini ziyaret edenlerin "Turan mamulâtı„ paviyonu bilhassa hatırlıyacaklarını ümit ederiz. Geçen senenin yağ ve sabunu imalâtında muvaffakıyetli nümuneleri ve bu müesseseyi, bugünkü yerli mallar sergisinde daha başka bir isimle bulacaksınız: Müessesenin yeni firması: "Turyağ„ ismini taşıyor.

İzmirde, hepimizin tanıyabileceği meşhur kimyaker ve mütehassısların mürakabesi altında bulunan fabrika, geçen seneler, İstern oversis prodaks ltd isimli bir İngiliz şirketine aitti. Son 1934 senesinde, fabrika işlerinde yapılan mühim bir tasfiye ile, şirketin doğrudan doğruya Türk sermayedarlar eline geçtiğini söylediler. Bu suretle şirketin sermayesi, hem 1 milyon 326 bin liraya iblâğ edilmiş, hem de, millî sanayimiz de karışıksız bir Türk şirketi haline gelmiştir. "Türkiye yağ ve mamul sanayi limitet şirketi„ fabrikanın bugün kendisine verdiği resmî ismidir.

Şirketin, "Turan„ ismiyle piyasaya çıkardığı mamulâtı, aşağı yukarı hepimiz tanırız. Evlerimizde kullanılan yemek yağlarının en iyi çeşitlerini Turan firması altında bulacağımız gibi, en iyi çamaşır ve tuvalet sabunlarının markasına da dikkat edecek olursak, gene bu müessesenin ismini görecegiz.

Serginin, bu sene, "Turyağ„ ismini verdiği pavyonda, İzmirdeki büyük fabrikasında elde edilen bütün çeşitlerini bulabilirsiniz! Zeytinyağı, sisam yağı, pamuk yağı, bezir yağı; her nevi sabun, tuvalet sabunları, traş sabunları, tuvalet kremleri, tuvalet zeytin yağları, müşamma cilâları Ece

" Turyağ „ paviyonunun içerisi ..

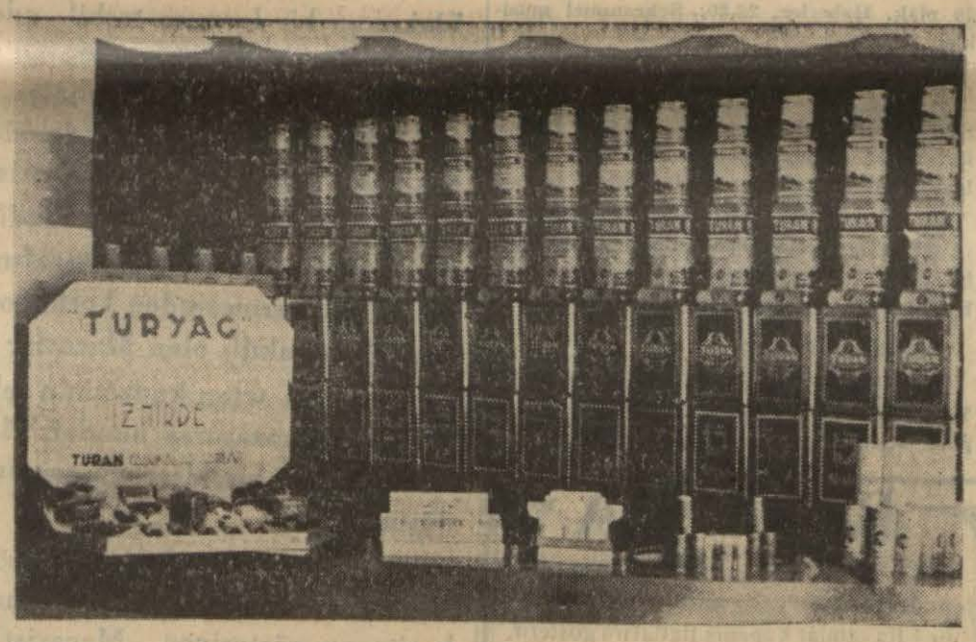

Fabrikanın büyük bir faaliyetle çıkardığı bütün bu müstahzarat, en ucuz cinslerinden en fevkalâde nevilerine kadar, arzunuzu en iyi bir şekilde tatmin edecek derecede elverişli ve uygundur.

Bununla beraber, Turanın en büyük muvaffakıyetini bilhassa yemek yağı teşkil ediyor. Müessesenin, tesadüfen orada bulunan kimyakerlerinden birisiyle konuştum:

— Kokozin namiyle satılan vejetalin oldukça tanınmış ve takdire de mazhar olmuştur; dedi. Fakat Turyağı ismini verdiğimiz bu yemek yağı, fennin en yeni teknik usullerine tevfikan imal ediliyor. Bu itibarla yağın kalitesi mükemmeldir; taze tereyağı yerine kullanılabileceğiniz gibi, bütün hayvanî yağların verdiği gıda miktarını da tamamen haiz bulacaksınız!.

Turyağı, bugünkü 1934 sergisinde teşhir olunuyor. Meşhur bir kimyakerin bu şehadetini bizzat tecrübe etmek istediğimi itiraf ederim: Hakikaten, bugün İngiltere, Almanya, İsviçre gibi memleketlerde kullanılan bu mükemmel halita, şimdiye kadar Türkiyede göremediğim bir lezzete, taze bir tereyağ çeşnisini taşıyordu.

Turan fabrikalarının memleketimizdeki büyük ehemmiyeti, yalnız sıhhî ve iyi çeşit mamulât verdiği için değildir. Diğer taraftan, memleketimizin iktısadî vaziyetinde de, mühm br "İş verici„ müessese halinde bulunuyor. Fabrika, öz Türk çocuklarına bir çalışma ve kazanç vesilesi olduğu gibi, topraklarımızdaki iptidaî maddelerden de her sene binlerce ton mübayaa etmektedir. Bu suretle paramızı hem dışarıya çıkmaktan koruyan, hem de memleketin dahilinde köylülerin iaşesini temin eden verimli bir müessese halindedir.

Fabrikanın muhtelif çeşitte sabun ve yağlarını tanımıyorsanız Turyağın 1934 pavyonunu süratle görmenizi tavsiye ederim.

* *

Türkiyede ilk sergi 70 sene evvel açıldı

Avrupanın birçok sanayi merkezler sergiye iştirak etmişlerdi

Türkiyede ilk sergi yetmiş küsur sene evvel Hicrî 1279 yılının Ramazanında At meydanında açılmıştır.

Bu sergiye Anadolunun muhtelif vilâyetlerinden ve Avrupanın bir çok sanayi merkezlerinden iştirak edenler olmuştu.

Sergi, otuz bin İngiliz lirası (altı bin altı yüz kese) masrafla kurulmuştu. İki kuruş duhuliye alınıyordu.

İlk defa büyük masraflarla kurulan sergi hakikaten o devire göre "muazzam„ dı. Kadın erkek bir arada sergiyi ziyaret edebiliyordu. Serginin gördüğü rağbet üzerine hazinei hassadan bir çok kıymetli mücevherat ta teşhir edilmek üzere gönderilmişti.

Sergiye ecnebi memleketlerden gönderilecek ziraat aletleri için de hususî bir pavyon ilâve edilmişti. Bu pavyonun inşası bir ay kadar sürdü ve ancak Bayram ertesi halka açılabildi.

Bu sergi binası, yedi bin arşın arsa üzerine inşa edilmiş, mustatil şeklinde bir binaydı. Binanın ortasında ve bin iki yüz arşın genişliğinde çemen ve çiçeklerle süslü bir bahçe kurulmuş ve ortasında mermer fiskiye yapılmıştı. Binanın üstü camla örtülmüştü. Girip çıkılmağa mahsus üç büyük kapısı vardı. Binanın içinde padişah için yapılmış ayrı bir daire vardı.

Bu dairenin dış ve içe ayrı kapıları bulunuyordu. Kapının üzerinde de ayrıca şehzadelere mahsus bir daire yapılmıştı. Buraya sergi heyeti için de ayrı bir daire ilâve edilmişti.

Serginin içinde baştan başa duvara dayalı üç buçuk arşın uzunluğunda ve genişliğinde camlı dolaplar yapılmıştı. Bunlardan başka elli kadar da büyük cam dolaplar muhtelif kısımlara konmuştu. Bahçeler ve binanın içi baştan başa kıymetli halılarla süslenmişti.

Hububat sulu şeyler şişelere konularak bahçe duvarları etrafına dizilmişti.

Serginin içinde on bin cins kadar eşya teşhir edilmişti. Bu sergiye iştirak edenlerin ismi ve teşhir edilen eşyaların muntazam defterleri tutulmuştu.

Sergide Bursa mensucatları, Uşak, Gördes halıları en iyi mevkileri işgal ediyordu. Bunlardan başka sırma işlemeler, yerli yünlü ve pamuklu mamulât, inci ve sırmalı terlikler, tersanede yapılmış maden ve ağaçtan gemi aletleri, Tophanede yapılmış şişhane toplar ayrı ayrı pavyonlara konmuştu. Habir lokomotif modeli getirmişti. bir çok yerlerinden firmaalr iştirak etmişlerdi.

Sergiye bahriye mektebi muallimlerinden Seyit Bey hakikî büyüklüğünün dörtte biri nisbetinde lolarla fotoğrafçıların hususî suBu, seyircileri çok alâkadar ediyordu.

O vakit resim sanatı hemen yok gibiydi. Bu yokluğu gidermek ve serginin teşhir edilen eşyaları arasında bir hususiyet muhafaza etmesi düşüncesile harbiye mektebi talebelerinin yapmış oldukları tablolarla fotoğrafçıarın hususî surette hazırladıkları kartpostallardan mürekkep bir pavyon kurulmuştu.

Aznavur oğlu isminde biri de serginin bir köşesinde kömür tozu teşhir ediyordu. Seyircilere bu kömür tozu için şu malûmat veriliyordu:

— Şimdiye kadar gerek madenlerde ve gerek kömür mağazalarında biriken mühim miktarda kömür tozları hiç bir işe kullanılmıyarak heba ediliyordu. Halbuki bunun çok büyük faydaları vardır. Hem ucuz, hem kolay...

Ve Aznavur oğlunun çırakları, kömür tozunun kullanılış şeklini seyircilere göstermekteydiler.

Sergiyi ziyaret edenler günde üç bin kişi tespit edilmişti. Ziyaretçilerin tespiti çok güçlükler doğurduğu için Avrupadan, bugün Tünelin iki başında olduğu gibi döner demir dolaplar getirildi . Bu dolap her döndükçe bir numara düşüyor ve bu suretle ziyaret eden miktar kolayca tespit ediliyordu.

Bu sergide halkın eğlence tarafı da düşünülmüştü. Bunu da o vakit ancak bazı hokkabazlar temin ediyorlardı.

Bunlardan biri bir tüfekçinin iğnesiydi. Tüfekçi iğneyi baştan başa delmiş, iplik geçirerek halka seyrettiriyordu. Bir "hezarı fen„ de yumurta üzerine nal şeklinde demir parçaları mıhlamakta, halkın hayretle seyretmesine vesile oluyordu.

Bu srgide daha ziyade ziraat aletlerine ehemmiyet verilmişti. Teşhir edilen eşya arasında şunlar da vardı: Buğday ve arpa başaklarının derhal tanesini samanından ayırmağa mahsus, sekiz beygir kuvvetinde bir döven ve bunun muhtelif şekilleri, hayvan ve el ile idare edilen muhtelif taşınması kabil değirmenler, hayvanlar için hububat öğüten aletler, kalburlar, inek sağma aletleri, pamuk dengi bağlamağa mahsus aletler, tekerlekli yangın tulumbaları, çiftliklerde kullanılan iki tekerlekli el arabaları, para kasaları, tersanede yapılmış tenteli kayıklar, yağ çıkarmağa mahsus dolaplar, Yuvan isminde birinin icat etmiş olduğu ve iki taş idare eden bir yeldeğirmeni, deri ve sahtiyanlar, Türk mamulâtı yirmi beş otuz cins renkli ve nefis mermerler..

İşte Türkiyede açılan ilk sergi ve teşhir edilen eşyaları..

N. A.

HİKÂYE

Egoizma

1917

Yazan : Selâmi Izzet

Kâmran odasının perdelerini kapamış, eline bir kitap almış, derin bir düşünceye dalmıştı.

Kapı açıldı, içeri teyzesinin kızı, en candan arkadaşı Lûtfiye girdi. Kâmranı öptü.

— Nasılsın?.

— Fenayım.

Kâmranda bitkin bir hal vardı Lûtfiye şaştı:

— Cemil izinli gelmiyor mu?.

— Geliyor.

— Sevinmiyor musun?..

— Hayır sevinmiyorum.. Çünkü sevincim kursağımda kalıyor Geliyor, tam ona alışıyorum, genc gidiyor.. Her geçen dakika, ayrılığımızı yakınlaştırdığı için üzülüyorum.. İki senedir çektiğim azabı ben bilirim.

Gözleri yaşarmıştı. Lûtfiyenin canı sıkıldı:

— Sen adam olmıyacaksın, dedi. Kocanı seviyorsun, çok seviyorsun, ama egoistçesine seviyorsun.. Yalnız kendini düşünüyorsun. Biçare adam bir fırsat buluyor geliyor. Karşısına gözleri yaşlı ağlamış yüzlü bir kadın çıkıyor İzin günleri zehir oluyor.. Benim canım yok mu?.. Binlerce kadının canı yok mu?.. Ben kocamı, senin Cemili sevdiğin kadar sevmemiyim sanıyorsun?.. Ama geldiği zaman, ona üzüldüğümü, sıkıldığımı belli etmem. Ağlamam. Halbuki sen..

— Ne yapayım, elimde değil..

— Kendini tut.. Kocan seni güler yüzlü, mes'ut görsün. O da senin bu halinden şikâyet ediyor. Geçen sefer söyledi.

— Sana mı söyledi?.

— Bana söyledi ya.

— Halbuki ben onu mes'ut etmek için çalışıyorum.. Bundan sonra kendimi tutarım, üzüntümü belli etmem.

* * *

Kocası izinli geldiği gün, boynuna sarıldı ve hıçkırmamak için kendini güç tuttu. Karar vermişti. Egoist olmıyacaktı.

Cemil, karşısındaki bu değişikliğe hem şaştı, hem de sevindi. Fakat akşam, Kâmran:

— Sokağa gidelim!

Deyince afalladı. İzinli geldiği zamanlar, hiçbir yere çıkmak istemiyen, onunla baş başa oturan Kâmrana ne olmuştu?..

Sesini çıkarmadan sokağa çıktılar.

Kâmran neşeliydi. Güler yüzlüydü. Her gün bir yeni elbise giyiyordu. Misafir davet ediyor, eğlenceler hazırlıyordu.

* * *

Beşinci gece, Cemil bir inilti ile uyandı. Karısı uykusunda ağlıyordu. Cemil Kâmranı uyandırdı.

Kâmran sıçradı:

— Rüyamda seni gitmiş gördüm, dedi... Ama öbür gün gideceksin.. Rüya hakikat olacak.

Cemil şüpheliydi:

— Çok mu canın sıkılacak?.

Kâmran geriledi:

— Ne dedin?.

— Ne bileyim ben.. Bu sefer seni öyle keyifli gördüm, ki benden ayrı yaşamağa alıştın sandım.. E iki sene oldu.. İnsan alışır..

Kâmran haykırdı:

— Bütün kabahat Lûtfiyede... Bana: Kocanı üzüyorsun, ağlıyorsun, canını sıkıyorsun, dedi Ben de neşeli görünmeğe çalıştım.. Sensiz yaşamağa ben nasıl alışırım?..

Hıçkırarak ağlıyordu..

Cemil, mes'ut bir tebessümle gülümsedi:

— İnsan derdini, elemini kocasından saklar mı?.. Kendisi için ıstırap çekilen, bu ıstırabı görmek ister.. Senin mahzun, kimsesiz olduğunu, süslenmemeni tercih ederim. Bu belki egoizmdir, fakat doğrusu budur. Ben, yalnız beni düşündüğünü, beni merak ettiğini, benim yüzümden azap çektiğini bilmek isterim. Sen ne kadar üzülür, ne kadar betbaht olursan benim içim o kadar rahat eder. Ne egoistim değil mi?..

Kâmran ,yaşlı gözlerle, kocasının sözlerini tasdik ediyordu.

TAKVİM

	PAZAR 29 Temmuz 16 R. Ahar	Pazartesi 30 Temmuz 17 R. Ahar
Gün doğusu	4.53	4.54
Gün batısı	19.29	19.28
Sabah namazı	4 40	4.42
Öğle namazı	12.20	12.20
İkindi namazı	16 17	16.16
Akşam namaz	19.29	19,28
Yatsı namazı	21.21	21.19
İmsak	2.49	2.51
Yılın geçen günleri	203	204
Yılın kalan günleri	162	161

RADYO

Bugün

İSTANBUL:

19,20 den 19,30 a kadar ajans haberleri. 19,30 dan 19,30 a kadar ajans haberleri. 19.30 dan 21,20 e kadar Türk musiki neşriyatı, (Eliza, İnci, Ülkü, Sevim, Selim H.) 21,20 den 21,30 a kadar ajans ve borsa haberleri, 21,30 dan 22,30 a kadar Bedriye Rasim hanımın iştirakiyle dans musikisi.)

223 Khz. VARŞOVA, 1345 m.

17: Hafif musiki (tagannili). 18: Tiyatro haberleri. 18,10 Musikili bir nakil. 19: Tiyatrodan sahneler. 19,45: Muhasebe.. 20: Muhtelif. 20,15: Hafif musiki. 21: Musahabe. 21,12: Senfonik orkestra konseri. 21,50: Haberler. 22: Lembergten neşeli neşriyat. 23: Musahabe. 23,30: Plâk. Musahabe. Dans.

823 Khz. BÜKREŞ, 1364 m.

11,30: Dinî neşriyat. 12: Öğle konseri. 13,15: Romen musiki neşriyat, 18: Musahabe, 18,15: Romen musikisi, 18.30: Köylü neşriyatı. 19.05: Dans musikisi. 18,30: Musahabe. 20,45: Plâk. 21: Hafta haberleri. 21,15: Tagannili orkestra konseri. 21,40: Radyo orkestrası. 22,20: Spor. 22,30: Radyo orkestrası. 22,2ı: Spor 22,30: Radyo orkestrası. 23: Haberler. 23.30: Lido banyolarından naklen konser.

230 Khz. LÜKSEMBURG, 1304 m.

İngiliz suvaresi: 21,20: Palmolive tarafından verdirilen konser. 21,30: Haberler. 22: Senfonik plâk musikisi. 23: Karışık konser. 23,30: Dans musikisi.

Khz. PRAG, 470 m.

17: Askeri konser, 18.30: Plâk. 18.55, Almanca neşriyat. 19.55: Haberler. 20,05: Brünodan nakil. 20.55 Musahabe ve haberler. 22: Filharmonik konser. 23: Musahabe. 23, 20 plâk. Haberler. 23.30: Schrammel musikisi.

545 Khz, BUDAPEŞTE, 550 m.

21 Budapeşte konser orkestrası. (Strauss'un eserlerinden parçalar.) 22,30: Haberler. ve at kşouları neticeleri. 23,30: Viyolonsel musikisi. 24.10: Kurina Sigan takımı.

191 Bhz. Deutschlandsender 1571 m.

21: "Dand hararetine karşı gülme hapları,, isimli dans musikili neşriyat. 23: Haberler. 24: Dans musikisi.

592: Bhz. VİYANA 507 m.

21.05 Holzer idaresinde radyo sürprizi, Viyana operet musikisi, 23 Haberler, 23,20 plâk, 24,30 dans musikisi.

BORSA

Hizalarında yıldız işareti olanlar üzerlerinde 28Temmuzda muamele görenlerdir | Rakamlar kapanış fiatlarını gösterir.

Nukut (Satış)

* Londra	635. —	* Viyana	24. —
* Nevyork	126. —	* Madrit	17. —
* Paris	170. —	* Berlin	47. —
* Milâno	216. —	* Varşova	23. —
* Brüksel	117. —	* Budapeşte	26. —
* Atina	25.	* Bükreş	19. —
* Cenevre	817. —	* Belgrat	56. —
* Sofya	24. —	* Yokohama	34. —
* Amsterdam	84.	* Altın	921. —
* Prag	101.	* Mecidiye	36 50
* Stokholm	31.	* Banknot	240 —

Çekler (kap. sa. 16)

* Londra	634.	* Stokholm	3 0516
* Nevyork	0.795250	* Viyana	4,2625
* Paris	12.06	* Madrit	5.8217
* Milâno	9.9787	* Berlin	2,0568
* Brükse	3.39 —	* Varşova	4 2115
* Atina	83 3475	* Budapeşte	3.9850
* Cenevre	2.4335	* Bükreş	79. 6
* Sofya	66 30	* Belgrat	34 8075
* Amsterdam	1.1756	* Yokohama	1.6587
* Prag	19.15	* Moskova	1048 75

ESHAM

İş Bankası	9. —	Terkos	—.00
Anadolu	27.25	Çimento as	11.40
Reji	— 00	Ünyon Değ	—.00
Şir. Hayriye	15.50	Şark Değ	—.00
Merkez Bankası	53. —	Balya	— 00
Ü. Sigorta	—.00	Şark m. ecza	—.00
Pomonti	13.50	Telefon	— 00

istikrazlar		tahviller	
* 1933Türk Bor.I	28.25	Elektrik	—.00
" " " II	23.15	Tramvay	.00
" " " III	27.50	Rıhtım	.00
İstikrâzıDahili I	00. —	* Anadolu	47 20
* Ergani istikrazı	95. —	Anadolu II	48.60
1928 Mü A	.00	Anadolu III	—.00
Bağdat	— 00	* Mümessil A	48.25

AVRUPADA Harp Olacak Mı?

Amerikalı muhabir *Knickerbocker*'in ihtisasları

Almanya tekrar silâhlanırsa ne olacak diye soruyorsunuz. Almanya silâhlandıktan sonra artık bir şey olmasına hiç lüzum yoktur. Er geç haklı talepler kabul olunacaktır. Onun için harp olması için ortada hiç bir sebep yoktur.

Fakat her şeyden evvel teşkilât ve tekrar tetkikat yapılması lâzımdır. Yeleğinizi iyi düğmelemezseniz onu yukarıdan aşağı tekrar çözüp yeniden iliklemeğe mecbursunuz. Avrupanın da bütün düğmeleri çözülmeli, ondan sonra iliklenmelidir. O zaman sulh tamamiyle yerleşmiş olacaktır.,,

Amiral Horty sarayı önünden Tuna nehri geçiyor. Bu nehir, bir senedenberi mağrur Macar milletinin memleketini katetmektedir. Tuna suları bin sene daha böylece akıp gittikten sonra dahi Macar milleti taleplerinden vaz geçmiyecektir.

Parise giderseniz size Şanzelizeyi, Romaya giderseniz Forumu, Londraya giderseniz Toveri gösterirler. Peşteye giderseniz, Macaristanın haritasını gösterirler.

Bu harita ile"Avrupada harp olacak mıdır?,, meselesi birbiriyle sıkı bir surette alâkadardır. Çünkü bu harita tashih edilmedikçe âteşin kanlı Macar milleti sükûnet bulmıyacaktır. Macaristanın sabık büyük müttefiki Avusturyayı alır almaz, Macaristan da Alman blokunun bir kısmını teşkil edecektir.

Almanya ile Avusturya birleştiği takdirde bundan istifade edecek olan yegâne devlet Macaristandır. Bazı Macarlar bu takdirde Macaristanın Almanyatarafından yutuluvermesinden korkuyorlar. Daha akıllı olan Macarlar ise, Almanya artan kudretinin tehdidiyle ne kazanırsa bundan Macaristana da bir hisse düşeceğini düşünüyorlar.

Macaristan başvekili Gömböş te, her ziyaretçiye Macaristanın haritasını gösteriyor. Macaristanın eski ve yeni hdudunu irae eden buharita hakkında fazla bir şey söylenemez. Gömböş dedi ki:

"— Sulh muahedesi üç buçuk milyon Macar vatanından ayrıldı. Macaristan evvelce tabiî bir küldü. Macar arazisi Macaristanın elinden alındıktan sonra memleketin yalnız cevheri elimizde kaldı. Bütün iptidaî maddelerimiz elimizden alındı.

Macaristan dağlarla muhat bir hududa malik bulunuyor. Bu hudttan içeriye düşman askeri kolayca girebilir. Macaristan müstahkem bir kaleye benziyor. Fakat kaleleri alınmış ve düşman tarafından işgal edilmiştir.

Muahedelerin tetkikinde iki gaye takip edilebilir. Birinci gaye müsavatın teminidir. Ordumuzun takviyesi kabul olunmalıdır. İkincisi arazi üzerinde tadilât yapılmasıdır. Macar milletine yapılan haksızlıklara nihayet verilmelidir.

"— Siz muahedelerin sulhen tetkikini mümkün görüyorsunuz Tarih hiç böyle bir şey kaydetmiş midir?.,,

'— Evet kaydetmiştir. Roman-

ya Besarabyayı Rusyadan almıştır. Ben muahedelerin tetkikine inanmıya mecbu[r] bunun için çalışmakta dev[am] ceğim. Bu işin bir iki sen[e] bil olabileceğine kimse [...] maz. Fakat bir gün gelip [...] tır. Küçük itilâf muah[edelerin] tetkiki harp demektir diy[or] vor! O halde milletler [cemiyeti] nizamnamesine 19 ncu ma[dde] den konuldu?. Muahedele[rin tet]kikini istememiz gayrikab[il de]ğildir. Milletler cemiyet[i ...] olabilirsiniz. Macaristan [...] düşünmüştür.

Bir şeyden kat'i surette [...] kuvvete hiçbir zaman m[...] etmiyecektir. Hangi mille[t] harbe atılabilir?. Son ha[...] rendiğimiz bir şey varsa, o[...] lecek harbin Avrupa me[...] esasından mahvedeceğidir.

Hitlerin harp istediği[ni] netmem. Ben kendisini [...] rum. O ne şimdi, ne de ist[...] harbetmek arzusundadır. Almanya için koyduğu programla çok meşguldür. [...] de siyasiyatı kavramak iç[in] tabiî bir his vardır. İnsan okuyarak siyasiyata vâkıf [...] lir, fakat bu fıtrî his ol[...] pratik bir siyaset takibi m[...] değildir. Hitlerde bu var[...]

"— Almanya tekrar silâh[lan]ğı ve en kuvvetli orduya olduğu zaman vaziyet [...] tır?.,

"— Hitler böyle bir şey [...] yor. O yalnız 300.000 ki[şilik] ordu istedi. Yalnız Fransa [...] histanın orduları 700.000 [...] tuyor. Bunlara küçük itil[âf] larını da ilâve etmek [...]

(Devam[ı var])

Polis haberleri

Yük arabasının beygirleri ürkerse..

Azap kapıda sürücü Mehmedin idaresindeki yük arabasının beygirleri örkerek henüz hüviyeti anlaşılamıyan otuz beş yaşlarında bir erkeğe çarpmış ve adamcağızı başından yaralamıştır. Sürücü Mehmet yakalanmış, yaralı baygın bir halde hastaneye kaldırılmıştır.

Ortağına küfretmiş..

Saraçhanebaşında tramvay caddesinde oturan Ahmet Efendi polise müracaatla ortağı Niyazi Efendinin sarhoş bir halde dükkâna gelerek kendisine küfrettiğini iddia etmiştir. Niyazi Efendi hakkında tahkikata başlanmıştır.

Beraberce rakı içmek için

Dün gece saat birde Çarşıkapıda Çorlu medresesinde terlikçi Niyazi ve Mustafa isminde iki kişi Marika isminde bir kadını rakı içmek üzere odalarına götürürken bekçi tarafından görülmüş ve yakalanmışlardır.

Teşekkür

Gerek refikama, gerek bana yaptıkları ameliyat ile her ikimizi yeniden sıhhat ve hayata iade ederek minnettar bırakan Haseki hastahanesi operatörü profesör Ahmet Kemal Bf. ile hastalığımız esnasında gösterdikleri nezaket ve ihtimamdan dolayı muavinler Medenî Bf. ye en derin hürmet ve teşekkürlerimizi takdime muhterem gazetenizin tavassutunu rica ederim efendim.

Halit Fahri

İLÂN

Emniyet Sandığı müdürlüğünden:

Zühtü Bey 4 Haziran 932 tarihinde sandığımıza bıraktığı para için verilen 76584 numaralı cüzdanı kaybettiğini söylemiştir. Yenisi verileceğinden eskisinin hükmü olmıyacağı ilân olunur.

(1591)

Denizyolla[rı]
İŞLETMES[İ]
Acenteleri Karaköy Kö[prübaşı]
Tel 42362 — Sirkeci Mühür[dar zade]
Han. Telefon 22740

İzmir süra[t]
Iskenderiye yo[lu]
Vapuru
IZMİR 31 Temmuz
SALI 11 de Galata rıhtımından kalkacak, İzmir, Pire, İskenderiye gidecek ve dönecektir. (4...)

Bartın Yolu
vapuru
BURSA 30 Temmuz
Pazartesi 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacaktır. (4...)

TRABZON
sür'at yolu
vapuru
ERZURUM 31 Temmuz
SALI 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Zonguldak, İnebolu, Giresun, Samsun, Fatsa, Vakfıkebir, Trabzon, Rize'ye gidecek. Dönüşte bunlara ilâveten ... mene, Orduya uğrayacak. 42..

atie„nin paviyonu gemesi lâzım bir yerdir

(Baş tarafı 6 ıncı sayıfada)

ve sinemalarını gü- vir etmek istiyenlerin Satiüracaat etmeden yaptırdıkdirde büyük bir zayiat yapuklarını zikretmeden geçe giz.

likule ve Kadıköy gazhanestihsalâtı da tesisatı elektTürk Anonim şirketinin unda idi. Bunlar hakkınziyaretçilere çok nazik mu gösteren sergideki memurumazelinden izahat verilmeı ettik. Bize verdikleri izazaran:

hanelerin ince ve kalın lmak üzere iki nevi kok mevcuttur. Kalının tonu ma kadar teslim yirmi beş l Gazhanelerden alındığ yirmi üç buçuk liraya vermiş. On tondan fazla ell dar vuku bulacak siparişle ki buçuk liradan hesap edilve daha büyük siparişlerde daha tenezzül etmekte nce kokun fiatı ise on beş ira imiş. Bu da sipariş büe fiatta tenzilât yapılıyor-

e bu gazhanelerin istihsalâesitfenik yüzde kırk ve üz derece olmak üzere ikierine satılmakta. Bir kurem imalinde istimal edilen dahi mevcut bulunmaktaolların inşaatında kullanıler şose ve caddeler inşaakullanılan ziftler sert katmevcuttur.

a yağlardan muhtelif dereasit karbonik, ham pridin.

ham fenol, erimiş kristalize olabilecek fenoller mevcuttur.

Krezol. Ağır yağlar saf gazol "Karbonileo„ bu madde tahtaların muhafazası için boya gibi kullanılmaktadır.

Hafif yağlar, ham benzol boyı olarak kullanılıyormuş.

Safi benzol otomobillerin motörlerini temizlemek için istimal edilmektedir. Kolül saf ve naftalin ufak parçalar bunlar da elbiselerin muhafazasında istimal ediliyor. Siyah boya bu siyah boya bilhassa demirler ve tahtalar için çok elverişli imiş. Arzu eden okuyucularımız bunlar hakkında muvaffas izahatı gerek sergiden ve gerek şirketin merkezi idare olan Tünel meydanında Metro hanındaki dairesinden, Bayazıttaki şubesinden ve Kadıköyünde muvakkıthane caddesindeki şubelerinden alabilirler.

İşte şirket bunların imaline muvaffak olmakla bu maddeler için uzun senelerdenberi Avrupaya verdiğimiz milyonlarca liranın akıp gitmesine mani olmuştur.

Tesisatı elektrikiye Türk Anonim şirketi, en mütevazı evleri elektrikten mahrum etmemek için büyük fedakârlıklara katlanarak üç seneye kadar uzun vadeli küçük tesisatlar yapıyormuş yani evine bir nihayet iki sortilik bir tesisat yaptıracakların evleri, ayde kırk, elli kuruş bir fedakârlık yaptıkları takdirde, elektrikle tenvir edilebiliyormuş.

Çok değerli eller tarafından idare olunan bu müesseseyi takdir ve tebrik etmeden geçemiyeceğiz.

sergisine Istanbul da iştirak edecek

r beynelmilel sergisine, İsyerli mallar sergisi azasıiştirakini temin için İzmir nden bir mümessil gelmişzmir sergisi 26 ağustosta ave 15 eylülde kapanacak-

milli sanayi birliği ve sermiserliği tarafından İstan ki sanayiciler, İzmir sergiştirak için teşvik edilmiştir. rgiye iştirak müddeti 10 a kadardır. Fevkalâde olçin çalışılmaktadır. İzmir ine iştirak edenler arasında i firmalar da vardır.

giler için nizamname hazırlanıyor

ber aldığımıza göre, bundan memleketimizde açılacak lerin tabi olacağı ahkâmı gös bir nizamnamenin hazırlanma karar verilmiştir. Bazı lerin son zamanlarda aldığı alâkadarların ehemmiyetle atini çektiği için böyle bir nizamnamenin çıkarılması zarurî örmüştür.

asen, sanayiciler de bazı serbi sergi mefhumundan uzak ran bu vaziyetin alâkadar maların müdahalesi ile önüne mesini istemektedirler.

Yeni ilk tedrisat umum müdürü

Ankara, 28 (Hususî) — Reşat ettin Beyden açılan ilk tedrisumum müdürlüğüne doksan maaşla birinci sınıf müfettişen Ali Rıza Beyin tayini iraiktiran etmiştir.

Almanlar Goben ile Breslavın muvaffakıyetlerini tes'it ediyorlar

Bundan yirmi sene evvel, 6 ağustos 1914 tarihinde, Almanların Goben (Yavuz) ve Breslou (Midilli) harp sefineleri Mesinada düşman gemileri önünden kaçarak Çanakkale boğazından içeriye girmeğe ve İstanbula gelmeğe muvaffak olmuşlardı. Bu sefinelerin kumandanı olan Amiral Suşon bugün Bremende yaşamaktadır. O zaman Goben ile Breslauda çalışmış olan zabitlerin ve gemicilerin bu muzafferiyeti tesit etmek üzere ağustosun on birinden on ikisine kadar Bremende buluşmağa karar verdiklerini Alman gazeteleri yazmaktadır.

Rana Beyin tetkikleri

İnhisarlar Vekili Rana Bey dün sabahtan öğleye kadar İnhisarlar umum müdürlüğünde, öğleden sonra da Sirkeci gümrüğünde meşgul olmuş, bazı meseleleri tetkik etmiştir.

Kaş limanında açılan Sıhhiye idaresi

Akdenizde Kaş limanında açılan sahil sıhhiye idaresi 25 temmuz 1934 tarihinden itibaren sıhhî muameleye başlamıştır.

Bu limana uğrıyan gemilerin pratika ve vize muameleleri mezkûr idare memurluğu tarafından yapılacaktır.

Memleket Haberleri

Hiç yüzünden

Sokak ortasında bir adam öldü

İzmirde gece saat 23 sularında Kemerde Sürmeli sokaktan geçmekte olan Hasan oğlu Ali, tanzi-fat amelesi Ali, Kayserili Recep ve Abdullah oğlu Ömer bu sokakta Ördek Ali ve Arap Haydara rastlamışlardır.

İki taraf ta keyif halinde oldukları için ufak bir münakaşayı kavga mevzuu yapmışlar ve kavga etmeğe başlamışlardır. Hadiseyi yatıştırmak istiyen mahalle bekçisi Arap Haydarın tabancasını almış, ve müessif bir hadiseye mani olmak istemiştir.

Ancak Haydarla Ördek Ali ayni yüksek kafa ile Yozgatlı Aliye hücum ederek döğmeğe başlamışlardır. Bu ikinci kavganın çıkması, incir çekirdeğini doldurmıyacak kadar basit bir sebepten ileri gelmiştir. Haydar Aliye:

— Yüzüme ne bakıyorsun be... Fotoğrafımı mı alacaksın?

Demiş, Yozğatlı Ali buna sert bir cevap vermiştir.

İki taraf kızışınca Yozgatlı Ali silâhı bekçi tarafından alınan Haydara bıçağıyla hücum etmiş, sağ kolundan ve arkasından iki defa yaralamıştır.

Yaralı derhal memleket hastahanesine kaldırılarak tedavi altına alınmış ise de aldığı yaraların tesiriyle ölmüştür. Müddeiumumî muavini Âli Bey hadise mahallinde tahkikata başlamıştır.

Eşkiya

Manisa ve Akhisar arasındaki çarpışma

Manisa ve Akhisar arasında ötedenberi eşkiyalık yapmakta olan dört azılı haydut gece jandarmalarımızla yaptıkları uzun bir müsademe neticesinde yakayı kur taramıyarak biri ölü, diğerleri de diri olarak ele geçirilmişlerdir.

Kahraman jandarmalarımızdan bir nefer şehit olmuştur. Haydutların ele geçirilmesi halk üzerinde büyük bir hüsnü tesir uyandırmıştır.

Paylaşırken uyuşamadılar

Kalecik, (Hususî) — Kasabanın Arkbürk köyünden Köse oğlu Satılmış ve Ali oğlu Süleyman isimli iki arkadaş, Kasabaya beş dakika mesafede bulunan Yeşil oğulları harmanından zahire çalarak götürmek üzere iken taksiminde uzlaşamadıklarından birbirlerini ağır surette yaralamışlar, zabıtaya verilen malûmat üzerine jandarmalar gelerek her ikisini de yakalayıp adliyeye teslim etmişlerdir.

Gelenler, Gidenler

Belgrat elçimiz

Belgrat elçimiz Haydar Bey dün sabah Ankaradan gelmiş, Pera palas oteline inmiştir.

Bir Çekoslovaa gazetecisi

Çekoslovakyanın 60 bin kadar satan Praga Tagblad gazetesi muharrirlerinden Mösyö Adolf Palştayn, şehrimize gelmiş, gezip tetkikat yaptıktan sonra dün gitmiştir.

Çekoslovak gazetecisi, memleketimiz hakkında gazetesine makaleler yazacağını söylemiştir.

§ Şehrimizde bulunan Lehistan adliye nazırı ve müsteşarı yarın gideceklerdir.

SPOR

Büyük Yüzme müsabakamızın programı

Bütün çocukların ve gençlerin girebilecekleri müsabakamızda kazananlara madalyalar, hediyeler verilecek

"VAKIT„ gençliği denizciliğe teşvik yolunda her yıl tertip ettiği müsabakalardan birisini de birkaç hafta sonra yani 10 Ağustos Cuma günü Modada yapıyor. Geçen yıl yaptığımız müsabakaya iki yüz elli sporcunun iştiraki, müsabakalarımızın gördüğü rağbetin güzel bir misalidir. Şimdiden görüyoruz ki; geçen yıl müsabakalarımızın başlıca hedefi noktasından bizi sevindiren bu rakam bu yıl belki de bunun üstünde olacaktır.

Denizle alâkayı fazlalaştırmak ve müsabakalara en küçük yaştan itibaren bütün gençliğin iştirakini mümkün kılabilmek için müsabaka programını çok geniş tuttuk. Program şudur:

Müsabaka programı

1— 50 metre (Styl) 12 yaşına kadar kız çocuklar için
2— 50 metre (Styl) 12 yaşına kadar erkek çocuklar için
3 — 50 metre (Kurbağlama) 12 yaşına kadar kız çocuklar için.
4 — 50 metre (Kurbağalama) 12 yaşına kadar erkek çocuklar için..
5 — 50 metre (Serbest) 12 - 14 yaşında kızlar için..
6 — 50 metre (Serbest) 12 - 14 yaşında erkekler için..
7 — 100 metre (Serbest) 14 - 16 yaşında kızlar için.
8 — 100 metre (Serbest) 14 - 16 yaşında erkekler için..
9 — 100 metre (Serbest) 16 - 18 yaşında kızlar için.
10 — 100 metre (Serbest) 16 - 18 yaşında erkekler için..
11 — 50 metre (Kurbağalama) 12 - 14 yaşında kızlar için..
12 — 50 metre (Kurbağalama) 12 - 14 yaşında erkekler için..
13 — 100 metre (Kurbağalama) 14 - 16 yaşında kızlar için..
14 — 100 metre (Kurbağalama) 14 - 16 yaşında erkekler için..
15 — 100 metre (Kurbağalama) 16 - 18 yaşında kızlar için..
16 — 100 metre (Kurbağalama) 16 - 18 yaşında erkekler için..

Dikkat: Yukarıki müsabakalara mıntaka seçmelerine veya müsabakalarına girmiş olanlar iştirak edemezler.

17 — 100 metre (Serbest) erkekkekler için..
18 — 100 Metre (Serbest) hanımlar için..
19 — 100 metre (Sırt üstü) erkekler için..
20 — 200 metre (Kurbağalama) erkekler için..
21 — 200 metre (Kurbağalama) hanımlar için..
22 — 200 metre (Serbest) erkekler için..
23 — 400 metre (Mukavemet) erkekler için..
24 — Türk bayrak yarışı (Klüpler arasında)..
25 — Türk bayrak yarışı (Hanımlar arasında)..
26 — 50 metre (Serbest) gazeteciler arasında..
27 — 50 metre (Serbest) otuz beş yaşından yukarı mütekait sporcular arasında..
28 — Atlamalar (Tramplen: 3 mecburi, 2 ihtiyari)..
29 — Atlamalar (Kule: 4 mecburi, 1 ihtiyarı)..
30 — Atlamalar (Hanımlar arasında)..
31 — Su topu müsabakası (Klüp-

hediyelerimiz

Müsabakalarımızda birincilik ve ikincilik kazananlarla su topu müsabakasını kazanan takıma madalya, kupa vesair hediyeler verilecektir.

Hakem heyetimiz

Hakem heyetimiz şu mütehassıs ve alâkadar zevattan terekküp ediyor:

Ahmet Fetgeri Bey (Güreş ve atletizm federasyonu reislerinden) Ekrem Rüştü Bey (İ. S. K. klübü reisi) Rıza Bey (Denizcilik federasyonundan) Kadri Bey (İstanbul denizcilik heyeti reisi Şazi B. (İstanbul denizcilik heyetinden) Abdurrahman B. (Bahriye yüzbaşısı) Ziya B. (Kaptan) Fuat Rüştü B., Her F. Riedt (Ford fabrikası ikinci müdürü) Her Avmann (Alman mektebi beden terbiyesi hocası) Her Alexsander Ferenezffy (Yüzme antrenörü) Kadri B. (Galatasaray klübü denizcilik şubesi reisi) Fahri B. (Beykoz klübü denizcilik şubesi reisi) Rüştü B. (Fenerbahçe klübü denizcilik şubesi reisi) A. Sırrı Bey (Gazetemiz yazı işleri müdürü ve spor muharriri) İhsan B. (Cumhuriyet gazetesi spor muharriri) İzzet Fahreddin B. (Haber gazetesi spor muharriri) Eşref Şefik B. (Akşam gazetesi spor muharriri).

Müsabakalar için yazılma

Müsabakamıza iştirak için ya gazetemizde "Yazı müdürlüğüne„ gelerek yahut doğrudan doğruya Moda hamamı sahibi İhsan Beye müracaatla isim yazdırmak veya bunu bir mektupla bildirmek kâfidir. Geç kalmamak için vaktile müracaat ediniz.

Yüzme antrenörü sporcuları nerede çalıştıracak?

İstanbul Denizcilik Heyetinden:

Macaristandan gelen yüzme antrenörü badema aşağıdaki günler de yüzücülerimizi çalıştıracağından idmancılarımızın gösterilen mahalde kendisine müracaatları tebliğ olunur.

Pazar, pazartesi, cuma: Moda banyoları.

Cumartesi, çarşamba: Bebek Galatasaray klübü.

Perşembe: Büyükdere Beykoz park.

Sporcular Odesadan Moskovaya geçtiler

Odesa, 28 (A.A.) — Türk sporcuları bugün saat 12 de Odesaya muvasalat etmişlerdir.

Limanın dışında, yelkenlerinin üzerinde "Dost Türkiye sporcularına selâmlar„ ibaresi yazılı kotralar, sporcularımızın vapurunu karşılamışlardır.

Odesa rıhtımında muhtelif spor teşekkülleri ve halk sporcularımızı hararetle karşılamış, muzika İstiklâl marşını çalmıştır.

Kafile, saat 21 de Moskovaya hareket edecektir.

3 Devlet Avusturyayı Görüşüyor

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

berg'e suikastlar yapılacağı bildirildiğinden, başvekâlet binası Heimwehrenlerle polisler tarafından kordon altına alınmıştır.

Carınthiede tenkil ameliyesi devam ediyor. Heimwehren'lerin tayyareleri, nazilerin işgalinde bulunan yerlere, M. Hitlerin M von Papane yazmış olduğu mektubun kopyelerini atmışlardır. Fakat naziler silâhlarını gene bırakmamışlardır. Garbî Carinthie dağlarında ordu, harekâta iştirak etmektedir. Villach civarında, muharebeler olmaktadır. Bu akşam her tarafın sulha kavuşmuş olacağı tahmin ediliyor.

Dahilî harp devam ediyor

Viyana, 28 (A.A.) — Röyter ajansının muhabiri bildiriyor:

Carinthie'deki naziler, umumî karargâhlarını Bleiburg'da tesis etmişlerdir. Hükûmet kıtaatı, şafakla beraber şehre hücum etmişler ve şiddetli bir muharebe olmuştur.

Harp devam etmektedir. Heriki tarafın zayiatı büyüktür.

Lavamünd ile Wolsoberg arasındaki mıntakayı diğer nazi kuvvetleri işgal etmektedir.

Bunlar, söylendiğine göre, Yugoslav hududuna yürümektedirler

Hükûmet kuvvetleri Klagerfurt'a girmişlerdir.

Muvakkat hükûmet reisinin Radyoda sözleri

Viyana, 28 (A.A.) — Muvakkat hükûmetin reisi M. Prens Stahremberg, radyo ile neşredilen bir nutkunda Stahremberg - Schlucshnigg - Fey üçler heyetinin, müstakbel kabinenin esasını teşkil edeceğini tebarüz ettirmiştir. Prens, başta Avusturyanın istiklâli olmak üzere M. Dolfusun programının tamamen baki kaldığını katî olarak bildirmiş ve demiştir ki:

— Alman ihtilâfını ortaya çıkaran biz değiliz. Biz, her zaman için barışmağa hazırız. Bununla beraber, Avusturya istiklâli eserini sonuna kadar götürmeği, M. Dolfusun hatırasını borçluyuz. M. Dolfusun programına tamamen sadık kalmağa karar vermiş bulunuyoruz. Millî sosyalistlere hiç bir imtiyaz vermiyeceğiz ve istiklâlimizi tehlikeye koymıyacağız. Bizim ile teşriki mesai, bana kalırsa, Avusturyanın istikbali için en iyi zımandır. Yabancı müdahaleye müsaade etmiyeceğiz. Avusturya, her şeyin üstündedir. Çünkü M. Dolfus, onun için ölmüştür.

Von Papen, Viyana orta elçisi

Berlin, 28 (A.A.) — Alman istihbarat bürosu tebliğ ediyor:

26-7 tarihinde M. Hitlerin M. von Papene yazmış olduğu mektup neticesi olarak reisicümhur Hinderburg, başvekil muavinini M. Hitlerin teklif ettiği mühim vazifeyi kendisine tevdi için, başvekâlet mümessilliği ile Sarre komiserliği vazifelerini M. von Papenden aldığını bildirmiştir. Bunun neticesi olarak başvekil, M von Papeni fevkalâde vazife ile Viyanaya orta elçiliğe tayin etmiştir.

Bu hususta, dün, Avusturya hükûmetinin tasvibi istenmiştir.

Papen, Hitlerin itimadına sahip değildi..O halde!

Berlin, 28 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

Silezyada dostlarmın yanında bulunan M. von Papenin bugün Berline gelmesi bekleniyor.

M. Hitlerin kendisine verdiği vazifeyi kabul edip etmediği henüz belli değildir.

M. von Papenin Viyanaya tayini ve ayni zamanda sarfedilen haricî siyaset sahasında katî bir imale gayreti, M. Hitlerin dahilî siyaset endişelerini gösterir gibidir.

Bugünlük büyük bir muvaffakiyet ihtimali göstermiyen nazik bir vazife için, harice, daha 30 haziranda şüpheli görülerek tevkif edilmiş bir adam gönderilmektedir. Şurası muhakkaktır ki, Marbourgdaki nutkundan ve akabinde M Goebbels ile olan kavgasındanberi M. von Papen üçüncü Almanyayı idare edenlerin kayıtsız ve şartsız itimadına sahip değildir. Bi müddettenberi artık emniyet edilmiyen kendisinin, dahilî siyaset sahnesinden uzaklaştırılm- için herhangi bir care aranıyordu

Bu itibarla bugünkü gazeteler M. von Papenin umumî harpte Vaşingtonda bulunduğu zamanlar, göstermiş olduğu diplomat meziyetlerini yapma bir lisanla methetmektedir. M. van Papenin Viyanaya gönderilmesinin sebebinin, onu tutmakta devam eden mareşal Hindenburgu zorlamadan, kendisinden kurtulmak arzusu olmak ihtimali vardır. Diğer taraftan Avusturyanın tasvibini bildirmeden evel, 25 temmuz isyanının mesuliyetlerini ortaya çıkarmak istiyip istemiyeceği de belli değildir.

Viyanalılar üçşeye şaşıyorlar

Viyana, 28 (A.A.) — Havas ajansından: Üç vaka bilhassa burada nazarı dikkati celbetmektedir:

M. Musolini ve M. Doumerguein Avusturyanın istikbalini teyit etmiş olmaları, İtalyanın Brennero hududunda askerî tedbirler alması, ve nihayet M. von Papenin Viyana sefirliğine tayin edilmiş olması. Bu son hadise, Viyanada iyi bir intiba bırakmamıştır. Çünkü bu gibi ahvalde alâkadar devletin müsaadesini almak adettir. Maamafih M. von Papenin şahsiyeti hakkında hiç bir şey söylenmiyor. Hükûmet intizar vaziyetinde bulunmaktadır.

Fransızlar düşünüyor:Papen Avusturyaya niçin gönderiliyor?

Paris, 28 (A.A.) — Havas ajansından: Eski Alman başvekil muavini von Papenin Viyanaya tayini dolayısiyle herkes şu suali sormaktadır:

— Niçin Viyanaya von Papen tayin edildi? Ve gene niçin mumaileyh adet olduğu veçhile hariciye nezaretine merbut olacak yerde fırka reisi Hitlere doğrudan doğruya merbut kalmaktadır?

Zannedildiğine göre Alman ricali siyasetlerinin akim kaldığını görerek Viyanaya cevval bir diplomat tanınmış olan von Papeni tayin etmişlerdir. Hatırlarda olduğuna göre Sarrede naziler şiddetli hareketlerinde bulundukları zaman gene oraya M, von Paper gönderilmiş ve feshol unan millî sosyalist fırkasının yerine Alman cephesini kurmıya muvaffak olmuştu. Şimdi Viyana mümasil bir vazife ile mi gidiyor? Bunu yakın bir istikbal gösterecektir.

Avusturya, Von Papen'in sefirliğini kabul etti

Viyana, 28 (A.A.) — Almanya maslâhatgüzarı M. von Papenin tayininin tasvibi için hükûmete müracaat etmiştir.

Avusturya kabinesi M. von Papeni Almanyanın Viyana orta elçisi olarak kabule karar vermiştir.

Almanyanın geri çağırdığı sefir neler söylüyor?

Berlin, 28 (A.A.) — Almanyanın eski Viyana sefiri M. Rith Almanyaya döndükten sonra çarşamba günü hadiselerindeki rolü hakkında mufassal malûmat vermiş ve demiştir ki:

"Avusturya başvekâletini işgal eden asilerin reisi tarafından telefonla davet edildim.

Fakat hadiselere katiyen karışmak istemediğimi söyliyerek bu daveti reddettim. Asilerin elinde bulunan nazır M. Fey'in ricası üzerinedir ki, başvekâlet önüne geldim. Orada diğer birçok Avusturya nazırları da bulunuyordu Herhangi bir mütaleada bulunmaktan imtina ettikten sonra M Dalfusun öldüğü ve kendileriyle asiler arasında aktolunan itilâf bana bildirildi. Şunu kaydetmeliyim ki, bu tebligatı münhasıran bir şahit sıfatiyle aldım ve — Avusturyalı nazırlarla beraber ki aralarında serbest bırakılan Fey ve Kirwinsky de vardı— döndüm başvekâletten ayrılmadan evel kapının aralığından itilâfa muttali olduğumu asilerin reisie teyit eyledim. Ben münhsıran hususî olaral hareket ettim. ve bunu Avusturya hükûmeti erkânının arzusu ile kadökülmesine mani olmak için yaptım. Hareketimin mesuliyeti yalnız bana racidir.

Von Papen'nin tayininden doğan hayret!

Belgrat, 28 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

M. von Papenin Viyanaya tayini burada büyük bir hayret uyandırmıştır.

Siyasî mahafil, bunda Almanyaya Avusturyada "anşlüs lehine propagandaya tekrar devam vasıtalarını veren yeni bir manevra ihtimali görmekte ve bu tayinin Hitleri endişeli bir komşuluktan kurtaracağını kaydetmektedirler.

Asiler, bir kabine bile tasarlamışlardı!

Viyana, 28 (A.A.) — Polis, "Montan - Alpine,, İsilli Styrie maden umum şirketinin müdürünü, millî sosyalist tahrikçilerin - den M. Menlecher ve Alman — Avusturya itimadı cemiyeti reisi ile profesör Hozelmannı tevkif etmiştir.

Polis bir atharrî esnasında asilerin tertip ettiği heyeti vükelâ listesini bulmuştur. Bu listede M. Rintelen başvekil, Ceneral Bardolf millî müdafaa nazırı, sabık Viyana belediye reisi M. Brandl emniyeti umumiye nazırı ve matbuat müdürü M. Perl dahiliye nazırı olarak gösterilmiştir.

Suikastlar zincirinin bir halkası

Viyana, 28 (A.A.) — Havas ajansından: Asiler hakkında açılan tahkikatla sabit olmaktadır ki, millî sosyalistlerin Viyanadaki hareketi Avusturyada iktıdarı ele geçirmek için tasavvur olunan suikastler zincirinin bir halkasından ibarettir.

Yugoslav hududuna geçen yüz kişi yakalandı

Belgrat, 28 (A.A.) — Yugoslavya ajansı bildiriyor: Dün öğle üzeri yüz kişi Avusturyadaki Radkersburgdan Yugoslavya hududunu geçmiş ve Gornjradgonada tevkif edilmişlerdir.

Dolfusü öldürenlerden biri itirafa başladı

Viyana, 28 (A.A.) — Dolfusun katillerinden birisi olduğundan şüphe edilen bir asi, itirafata başlamıştır.

Hariciye vekilimizin taziyeti

Ankara, 28 (A.A.) — hariciye vekili Tevfik Rüştü Bey, Avusturya başvekili müteveffa M. Dolfusun feci bir surette vefatından dolayı, Avusturya elçisine Türkiye hükûmeti namına beyanı taziyet etmiş ve Türkiyenin derin teessürünü bildirmiştir.

Avusturya sefarethanesinde ayin

Ankara, 28 (A.A.) — Bugün saat 12 de Avusturya sefarethanesinde başvekil M. Dolfusun istirahati ruhu için bir âyini ruhani icra edilmiştir.

Merasimde Türkiye hükûmeti namına hariciye vekili Tevfik Rüştü Bey hazır bulunmuştur. Merasime Ankarada bulunan bütün sefirler ile serafethaneler erkânı ve şehrimiz Avusturya kolonisi de iştirak etmiştir.

Geç vakıt aldığımız haber:

Avusturyalılar, Papen'in sefir tayininden memnun

İstanbul, 28 (A.A.) — Almanistihbarat bürosunun şehrimizdeki mümessili Berlinden telefonla aldığı şu haberi vermektedir:

Viyana gazeteleri bu sabah neşrettikleri hususî tabılarla son suikasttan sonra Alman başvekilinin Avusturyaya karşı ittihaz ettiği vaziyeti bir sulh eşebbüsü telâkki etmekte ve bunun Avusturya tarafından büyük bir memnuniyetle karşılandığını yazmaktadırlar..

Avusturya kabinesi erkânından M. Fey Alman hariciye neza-

"Milliyet„ aleyhine açılan dav

"Muhiddin B. mane mes'ul vaziyettedir!

Etem Izzet Beyin bu sözlerine karşı Muhi Beyin vekili "Kimden ilham aldığını pek bilmesi lâzım gelir! „ dedi

(Baş tarafı 1 inci sayıfada

kemede okunması isteğinde bulunmuşlardır. Bunun üzerine, lâyiha okunmuştur.

Bu okunduktan sonra, gazetenin neşriyat müdürü Etem İzzet Bey söz alarak, şöyle demiştir:

— Bu lâyihada yazılanlarla, dava mevzuu haricine çıkılmış oluyor. Muhittin Beyin noktai nazarına göre, Esnaf bankası işi etrafında uzun uzadıya mütalealar serdediliyor. Orada yazılanlar o şekilde yazılmıştır, öyle bahislere aittir, ki ben bunlara ancak şehir meclisi azası sıfatiyle cevap verebilirim. Ve işte şimdi o sıfatla söz söylüyorum. Bence Muhittin Bey, Esnaf bankası işinin murakabesinde senelerdenberi ihmal göstermek suretiyle, kanunen olmasa bile manen mesul vaziyettedir!

Sonra, lâyihalarında bu işin gayri resmî teşekkülün ve bazı kimselerin teşvikiyle gazetemde ortaya atıldığı iddiası da var. Bu doğru değildir. Ben, kimseden mülhem olmadım. Hadise şehir meclisinde okunan rapor ve müzakere ile ortaya atılmış ve gazetemde neşriyat başlamıştır. Yalnız "Milliyet„ te değil, bütün gazetelerde... Bu, gözlerinde yor!

Evelce de teşvikten lerdi. Teşvik, teşvik!... kimler, ne maksatla teş ler?.. Müphem, iymalı sö ler. Açıkça izah etsinler

Muhittin Beyin ve izaha hacet görmediği İzzet Beyin kimden ilha nı pek âlâ bilmesi lâzım kaydetti. Etem İzzet Be söylenilmesinde ısrar et Ömer Bey, isim söyleme bahis, böylece geçildi!

Etem İzzet Beyin vek kikat ve tetkikatın bazı dan genişletilmesini, Esn sı nizamnamesinin, şeh azalarından tesekkül ede yonun verdiği rapor bankada tetkikat yapa müfettişleri raporunun sini, adliye tahkikatı öğrenilmesini istediler. mumî muavini, buna l medi. Mahkeme de bu detti.

Muhakeme, Etem I vekillerinin etraflı surette faa yapmaları için, cumartesi günü saat on raktı.

---

retine bir telgraf çekerek Alman başvekil muavini penin Almanyanın Viy çiliğine tensibinden dolayı teşekkürlerini bildirmiş

Suikast hakkında ya temmim tahkikat 144 ih hiç birinin Alman tabiiy madığını bunlardan anc cının Avusturyanın nasy yalist fırkasına mensup meydana çıkarmıştır.

Nüfus idarelerinde ilk mektep hoc

Bir kaç gündenberi m relerinde çalışmağa b mektep hocalarının baz maarif müdürlüğüne mü derek kendilerine nüfus ğü tarafından gösterilen rin ağır ve ayni zamanda leri ile mütenasip olmad lemişlerdir. Maarif müdü mesele etrafında nüfus m leriyle görüşecektir.

VAKİ

Gündelik, Siyasi Gaze
İstanbul Ankara caddesi, (VAKI
TELEFON NUMARALA
Yazı işleri telefonu: 24
İdare telefonu : 24
Telgraf adresi: Istanbul — (
Posta kutusu No 4
ABONE BEDELLERİ
Türkiye
Senelik 1400 Kr.
6 aylık 750 "
3 aylık 400 "
1 aylık 150 "
İLAN UCRETLERİ:
Ticari ilânların ilân sayfalarının timi 30 kuruştan başlar. İlk sat kuruşa kadar çıkar.
Büyük, fazla, devamlı ilân ver ayrı tenzilât vardır
Resimli ilânların bir satırı 10
KUÇUK İLANLAR:
Bir defası 30, iki defası 50, üç dört defası 75 ve on defası 100 Üç aylık ilân verenlerin bir de nendir. Dört satırı geçen ilânla satırları beş kuruştan hesa

Yeni Kitaplar

"Dün ve Yarın,, tercüme külliyatı

Bütün milletlerin edebî, içtimaî, iktısadî, malî.. en muhallet eserlerinden seçme kitapların tercümesi ve "DÜN ve Yarın,, tercüme külliyatı altında yılda muntazam fasılalarla otuz cilt kadarının çıkarılması suretiyle yüz ciltlik bir kitaphane vücuda getirilmesi temin edilmiştir. En kudretli kafaların, kalemlerin yardımlarına müracaat olunmuştur.

Altıncı kitap

I. Rasin Külliyatından

Ahmet Reşit (H. Nazım)

Fiatı 75 kuruş. Tevzi merkezi VAKIT kütüphanesi
Istanbul Ankara caddesi

Şimdiye kadar basılanlar

Dün ve yarın (tercüme külliyatından) basılmış olanlar sırasile şunlardır :

1 inci kitap	SAFO Mütercimi: Haydar Rifat	100	Kş.
2 „ „	AİLE ÇEMBERİ„ İ. H. Alişan	100	„
3 „ „	TİCARET, BANKA ve BORSA İktısat doktoru: Muhlis Etem	75	„
4 „ „	**Devlet ve ihtilâl** Mütercimi: Haydar Rifat	75	„
5 „ „	KAUTSKY'ye göre Sosyalizm Mütercimi: Sabiha Zekeriya	75	„
6 „ „	**I. Rasin külliyatından** H. Nazım	75	„

"Dün ve Yarın„ tercümekülliyatının yakında neşrolunacak eserlerinden bir kaçı da şunlardır:

I — Işçi sınıfı ihtilâli: Haydar Rifat
II — ISFAHANA DOĞRU: Piyerloti: İ. H. Alişan
III — Kapitalizm buhranı: Profesör Piru - Ahmet Hamdi Bey.
IV — Kırmızı ve Kara: Standof — Nurullah Ata Bey.
V — İzraelinin hayatı: M. Boruva — Nurullah Ata Bey.
VI — Goiro Baba, Balzak — Haydar Rifat Bey.
VII — İsa: Paris Ruhiyat mektebinde profesör doktor Bine Sangle — Haydar Rifat Bey.

1500 metre mik'abı kundaklık ceviz tomruğu

Askerî Fabrikalar Umum müdürlüğünben;

Bu malzeme 27/8/934 tarihinde saat 14 de ihalesi yapılmak üzere kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Taliplerin şartname almak üzere her gün 13,30 dan 15,30 za kadar komisyona müracaatları ve münakasaya girmek isteyenlerin de teminatlarını havi teklifnamelerini yevmi mezkûrda muayyen saatten evvel komisyona tevdi eylemiş olmaları. (4125)

Türk edebiyatının en güzel eserlerinden biri :

Ayaşlı Ve Kiracıları

Büyük ROMAN

Yazan : M. Ş.

Kitap halinde çıktı, fiatı elli kuruş, satış yeri VAKIT yurdu

Bu eseri mutlaka okuyunuz!

Istanbul Evkaf Müdürlüğü ilânları

Şilede yeniden inşa ettirilecek Camii Şerif kapalı zarf usuliyle 12/7/934 tarihinden itibaren 9 Ağustos 934 tarihine kadar münakasaya konmuştur. Istekli mühendis ve mimarların 20,000 liralık binayı yeniden muvaffakıyetle bitirmiş olduklarına ait vesikalarla birlikte şartname ve projeyi almak üzere her gün öğleden sonra Istanbul Evkaf Müdürlüğü hey'eti fenniyesine ve ihale tarihi olan 9/8/934 Perşembe günü saat 15 te teklifleri idare Encümenine tevdi eylemeleri. (3835)

Para, her kilidi açan bir anahtardır

Siz de İŞ BANKASI'ndan birer kumbara alınız.

İş bankasından kumbara alan on binlerce vatandaş, biriktirdikleri para ile, bir kaç sene içinde, birer sermaye ve iş sahibi olmuşlardır.

7

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

PARA BİRİKTİREN RAHAT-EDER

Sahibi: MEHMET ASIM — Neşriyat müdürü: Refik Ahmet — VAKİT Matbaası — İstanbul

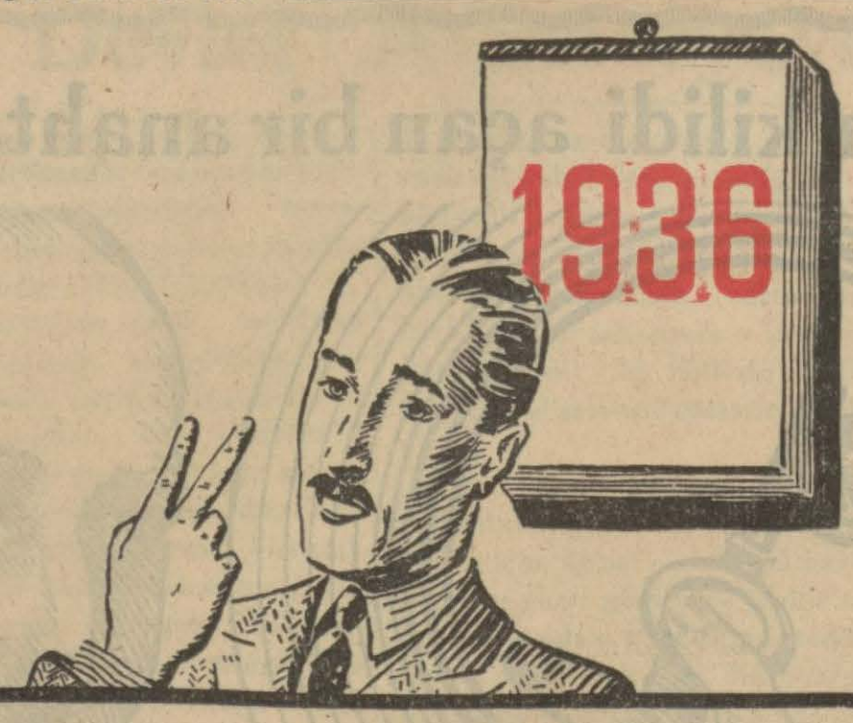

EVET, FAKAT YA İKİ SENE SONRA?

Fiyatı gayet ucuzdur diye bugün almak istediğiniz Elektrikle soğutma dolabı yarın ne olacak ?
Dikkat ediniz . . . ucuz bir fiyat ekseriya iyi ve güzel bir cins alâmeti değildir.
Elektrikle soğutma dolabınızı kısa bir müddet sonra tebdil etmek mecburiyetinde bulunmak tehlikesine maruz kalmayınız. Bir karar vermezden evvel ahpaplarınıza danışınız. Hepsi de "Frigidaire" ciddidir diyeceklerdir.
Siz de onlar gibi yapınız ve Frigidaire teşkilâtına müracaat ediniz.

FRIGIDAIRE

General Motor mamulâtı

BOURLA BİRADERLER VE Ş•

Yozgat Jandarma Efrat mektebi kumandanlığından;

Yozgat Jandarma Mektebi efrat ve hayvanatının iaşeleri için lüzum olan aşağıda cins ve miktarı yazılı "32„ kalem yiyecek 1 - 8 - 934 tarihinden itibaren "20„ gün müddetle münakasaya konmuştur. Bunlardan yalnız ekmek kapalı zarf diğerleri açık münakasa usuliyle alınacaktır. Ihale 21 - 8 - 934 Salı günü saat onda Yozgat Jandarma mektebinde yapılacaktır. Talipler ihale gününden evvel % 7,5 teminatlarını malsandığına yatırarak alacakları makbuzları ihaleden evvel komisyona göstermek suretile münakasaya iştirak edeceklerdir. Şartnameleri görmek isteyenler her gün saat dokuzdan on ikiye kadar Mektep Satınalma riyasetine müracaat edebileceklerinin ve hariçteki talip'ere şartnamelerin birer nüshası parasız olarak gönderileceği ilân olunur. (4227)

Aza Kilo	Çoğu Kilo	Cinsi	
200000	215000	Ekmek	Kapalı zarf
32000	36500	Sığır eti	Açık münakasa
3000	4000	Koyun eti	„ „
14000	16000	Kuru fasulya	„ „
2000	2500	Mercimek	„ „
3000	3500	Tuz	„ „
2000	3000	Nohut	„ „
13000	15000	Bulgur	„ „
4000	5000	Pirinç	„ „
200000	250000	Odun	„ „
1500	2000	Makarna	„ „
2500	3000	Zeytin danesi	„ „
2500	3000	Beyaz peynir	„ „
1200	1500	Zeytin yağı	„ „
4000	5000	Sade yağ	„ „
2000	2500	Toz şeker	„ „
2000	2500	Sirke	„ „
5000	6000	Yoğurt	„ „
2700	3000	Sabun	„ „
3000	3500	Kuru üzüm	„ „
600	700	Salça	„ „
10000	12000	Soğan	„ „
10000	12000	Patates	„ „
2000	3000	Pekmez	„ „
800	1000	Şehriye	„ „
3000	3500	Süt	„ „
800	1200	Gaz yağı	„ „
50	60	Çay	„ „
80	100	Biber	„ „
18000	20000	Arpa	„ „
15000	20000	Saman	„ „
10000	12000	Kuru ot	„ „

Nafıa Vekâletinden:

Afyon - Antalya hattının Afyonun Izmir istasyonundan itibaren 25 kilometresine kadar olan birinci kısım inşaatı kapalı zarf usulü ile münakasaya çıkarılmıştır. Münakasa 11 Ağustos 934 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 15 de Nafıa Vekâleti Müsteşarlık makamında yapılacaktır. Taliplerin ehliyeti fenniye ve carî seneye mahsus Ticaret Odası vesikaları ve 12500 liralık teminatı muvakkatelerile aynı gün ve saatte Komisyonda bulunmaları lâzımdır. Talipler bu hususiaki şartnameleri (50) şer lira mukabilinde Ankara'da Nafıa Vekâleti Malzeme Müdürlüğünden tedarik edebilirler. (3943)

DİŞ DOKTORU
Übeyt Sait
Fatih Karagümrük Tramvay durağı No. 4

ZAYİ

Tatbik mührümü zayi ettim. yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Bayazıt Emir Kemal mahallesi 8 numarada Makbule (1593)

Istanbul Belediyesi ilânları

Hakimiyeti Milliye ve Dumlupınar yatı mektepleri için bir sene zarfında lüzumu olan 17 kalem kuru erzak ile 32 kalem yaş sebze, 29000 kilo et, 120,000 kilo ekmek, 13,000 kilo arpa kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Talip olanlar şartname almak üzere Levazım Müdürlüğüne müracaat etmeli, münakasaya girmek için de teklif olunacak bedelin yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminat makbuz veya mektubu ile teklif mektuplarını 20 - 8 - 934 Pazartesi günü saat on beşe kadar Daimî Encümene vermelidirler. (4239)

Istanbul üniversitesi mübayaat komisyonundan:

Üniversite merkezi ile fakülteler ve müştemilâtının senei maliyesi için "Maden, kok, mangal kömürü ile odunu„ müzayedeye münakasa kanununun maddei mahsusasına tevfikan 15/7/934 tarihinden 5/8/1934 tarihine kadar kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur. Taliplerin her gün mübayaat komisyonuna müracaatla şartnamelerini tetkik edebilirler. Talipler teminatlarını bir gün evel üniversite muhasebesine yatırmaları ve ihale günü olan 5/8/1934 pazar günü saat 15 te üniversite mübayaat komisyonunda hazır bulunmaları ilân olunur. (3843)

Istanbul limanı sahil sıhhiye merkezi baştababetinden;

Haydarpaşa Emrazı istilâiye hastanesi bir senelik ihtiyacı için 23 kalem erzak açık münakasaya konulmuştur. Münakasa 9 Ağustos 934 Perşembe günü saat 14 de Galata'da Kara Mustafa Paşa sokağında Istanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezinde müteşekkil komisyonda yapılacağından isteyenlerin şartnamelerini görmek üzere Hastane idare Memurluğu ile mezkûr merkez Levazım Memurluğuna müracaatları. (4013)

Devlet Demir yolları ilânları

Çalı ve Hasır süpürgeleriyle bunların imalinde kullanılan çalı ve süpürge çöpü ve gayri mamûl hasırlar 1 - 8 - 934 tarihinden itibaren tatbik edilmek üzere D. D. numaralı saman tarifesine ithal edilmiştir. Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. (4175)

Şık terlikler

Zarif bir ev hanımının ziynetidir

Hazır ve ısmarlama son moda terlikler

SUMER BANK

"Yerli Mallar Pazarları„ nda